

Василь Щербонос

НА ІНТИМНІМ ФРОНТІ
ТИШІ НЕ БУВАЄ

Департамент інформаційної діяльності
та комунікацій з громадськістю
Чернігівської обласної державної
адміністрації

Василь ЩЕРБОНОС

НА ІНТИМНІМ ФРОНТІ ТИШІ НЕ БУВАЄ

*Роман у віршах
Гуморески
Дружні шаржі
Переклади*

Житомир
Видавець О. О. Євенок
2019

УДК 821.161.2-1
Щ 60

Книга видана коштом обласного бюджету Чернігівської області в рамках обласної Програми підтримки розвитку інформаційної та видавничої сфер Чернігівщини на 2016–2020 роки за результатами конкурсу рукописів місцевих авторів 2019 року.

Не для продажу.

Щербонос В. П.

Щ 60 **На інтимнім фронті тиші не буває** [Текст] : роман у віршах, гуморески, дружні шаржі, переклади / В. П. Щербонос. – Житомир : Видавець О. О. Євенок, 2019. – 112 с.

ISBN 978-966-995-020-8

Центральна частина збірки – роман у віршах «Весілля ловеласа», головним героєм якого виступає затятий «парубок моторний», який успішно колекціонує предмети своєї пристрасті в особі довірливих дівчат, забуваючи про те, що планетою крокує СНІД, вірус якого передається статевим шляхом. Соціальну проблематику, порушену у романі, органічно доповнює цикл гумористичних віршів, а також добірка перекладів творів інших авторів такого ж тематичного спрямування.

УДК 821.161.2-1

ISBN 978-966-995-020-8

© Василь Щербонос, 2019

СНІД – не спить!
(Плакатне застереження)

ВЕСІЛЛЯ ЛОВЕЛАСА

I

ВТЕЧА

Михайло Цівока, зятятий гульвіса,
По-спринтерськи квапно пакує валізи.
Тікає із міста від... статусу батька,
Про що в голові не було навіть гадки.
Це Дінка, коханка й майбутня матуся,
Розкрила секрет, аби був він «у курсі»
І розділив з нею «радість велику»...
Михась намурмосив здивовано пику:
– Дітей, як відомо, приносять лелеки, –
Зайшла ти в фантазіях, бачу, далеко.
– Далеко не треба ходити, Михасю, –
Через дорогу приміщення загсу.
– Знаю, але поспішати не варто...
– Чого ж зволікати?
– Є варіанти...
– Йти в абортарій? Такого не буде...
Є більш прагматичний...
– Потягнеш до суду?
– А чом би і ні, якщо ти...
– Ну доказуй...
– Скажу, то впадеш.
– Я стійкий до образи.
– Дотепник нещасний, дитина... лелеки.
Не розбивай отак зопалу глека:

На інтимнім фронті тиші не буває

Ми ж – гармонійні навдивовижу.
Нам треба бути разом.
– На жаль, ти – не Миша...
– ???
– Я народився у році Кота
І є чудернацька у мене мета:
Якщо одружуся, то тільки з Мишею...
Якщо ж полювання своє облишу я,
То лиш після...сотої спроби знайти
Оту, що є спраглим об'єктом мети...
А ти, як відомо, Дінулько, мені,
З'явилась на світ цей у році...
– Свині...
Але, як дехто, по-свинськи не дію.
– Натяк прозорий – і слон зрозуміє.
– Вибач, альфонсе, інакше не вмію,
Ослаб до нечемності імунітет...
– Я падаю дійсно.
– Фіглюєш, поет!
Виходиш все далі за рамки моралі.
Хоч саме за вірші тебе й покохала...

* * *

...Хвалилась подружкам:
таке поєднання
Звалилось неждано –
талант і кохання.
Уважливо слухали завжди дівчата
Поета Цівоки ліричні присвяти,
Які їм із придигом Діна читала
І звично на відгуки схвальні чекала.
На них не скупилась...
А той акростих

До краю розчулив, здавалося, всіх –
Літерка ж кожна тут знати дає,
Що це не поцуплене в когось – своє.
– Якби ви ще знали

про інший талант!

Він у постелі – просто гігант.
Здається, що він в цьому плані єдиний, –
Сипала радістю в захваті Діна...
Ту радість подружки охоче ділили,
А в декого й серце заздрісно нило.
Зачасно слухала тільки одна:
«Яка ж бо насправді найвна й дурна,
(вона побувала до Діни в лабетях
Її супермена і горе-поета),
Любов, як і все під цим небом, –
не вічна,

А думка жіноча –
калейдоскопічна.
Ось доп'єте ви солодку ту чашу –
І ти заспіваєш про нього інакше...», –
Подумала та, мовчазна, незлостиво...

...Невдовзі ж із Дінкою сталося диво:
Натура така добродушно-лірична
Трансформувалась в сердито-цинічну:
Словами,

що вуха від них затуляли,
Вона віртуозно сама жонглювала
І ширила (з точністю до навпаки!)
Тепер про Михася-коханця чутки,
Чим колежанок своїх здивувала.
А та,
Що про нього раніше все знала,

Всміхнулася Аля:
– Ти теж, як поетка –
Метафоризуєш... І ненароком
Розкрила динаміку «росту» Цівоки
У справах амурних...
була я двадцята...
Розбігся, одначе, субчик патлатий.
А втім, дорогенька, й за темпу такого
Ще довго чекати до кола нового.
– Не зрозуміла, яке ще там коло? –
Діна ковток відпила «Бренді-коли».
– А-а? Ти не читала сповідь Михася,
Де він залишає з тобою нам шанси?
Він якось забув на роботі барсетку
З тим опусом...
Є в ньому розділ про предків
Настільки прикольний – хоч падай, хоч стій.
Пробігла очима – й на ксерокс мерщій.
Та, власне, навіщо цей відступ ліричний,
Коли там моменти є більш прагматичні.
Вернімось отож до «повторного кола»,
Що, мабуть, тебе уже «голкою» коле?
– Авжеж! Натякнула – й про інше одразу.
То що ж це за коло і що в нім за шанси?
– Писав хвалькувато про намір «кота»
Лік нашим сестрам вести аж до ста?
Якщо ж він натрапить раніше на Мишу,
Своє полювання одразу облишить
І поведе свою кралю до загсу...
На цьому й скінчаться усі наші шанси.
Якщо ж всі Михасеві постріли – мимо,
В «гаремі» його залишаємось всі ми.
Він буде нас знову по черзі любити,

Й надія комусь стать дружиною світить.
– А вибору принцип який?
– Невідомо.
Нюанс опустил цей він, мабуть, свідомо,
Щоб всі сподівались.
Логічно покластися тут на аналіз...
Скоріше за все до тієї причалить,
Котра у душу найглибше запала.
А, може, сто фішок у шапку засуне –
І покладеться на ласку
Фортуни.
Діну прогнози такі дратували...
*(«Цікаво, якої ти б заспівала,
Якби у халепу улипла, як я?
Ні, логіка ця не годиться твоя...
Ніяких аналізів і лотерей,
Ні інших, подібних до них, ахіней!
Все! Полювання скінчилось, Михасю!
Не Мишу – Свиню поведеш ти до загсу.
А ні – то узнаєш, де раки зимують.
З Дінкою, голубе мій, не жартують».)*

* * *

Ця думка й Михасеві в голову лізе
Телепатично...

Та він на валізах!
Хай завтра шукає вітра у полі!
У ловеласа – чергові «гастролі».
Дзвінок...
– Так!
– Ви таксі замовляли?
Виходьте. Машину за вами прислали.

...Спізвився б дзвінок цей
хоча б на хвилину –
В під'їзді Михась би натрапив
на Діну.

II

ДИЛЕМА

Що значить – сезон не настав оксамитний:

Михась уже другу годину самотно

Нудьгує в купе...

Відганяє думки...

Дінка і справді здатна таки

Здійснити в житті його метаморфозу:

Свободу кохання змінить на прозу

Залежності тільки від неї,

бо має

Не вигадки – факти...

Якими лякає...

Не фігурально, не в захваті злості

Діна назвала Цівоку альфонсом.

В суді відпиратися буде нелегко,

Не допоможуть «капуста» й «лелеки»...

Півроку уже в її «клітці» він жив,

Де смаковито і досита їв,

А гроші приносив і зрідка, і мало, –

Окладів рекламні агенти не мали.

Й хоча подвизався у трьох аж газетах,

Він скнів на своїх би агентських

процентах,

Якби, вибиваючи якось рекламу,

Не здибав оту гонористу даму.

– Приїхали все-таки...

Я ж вам казала

Уже телефоном – потреба відпала
Рекламуватись у ваших виданнях.

– Ну що ж...Але можна одне запитання?

– Я слухаю.

– В котру з місцевих газет

Могли б ви у разі нагальних потреб

Дати об'яву приватного змісту

Про дуже, як мовиться, особисте?

Дама всміхнулась:

Навіть не знаю.

Я лише «Край Сіверянський» читаю.

А щодо об'яви подібного плану –

У вас неглибока фантазія, пане.

– Даруйте, якщо ненароком образив.

Якщо ж це питання постане на часі,

Раджу звертатися тільки у «Диво» –

І щедрим ужинок ваш буде на диво.

Газета виходить найбільшим накладом,

Все у ній знайдеш – для діла

й розради.

– Чудово. Та поки лиш тим здивувало

Нас «Диво», що гроші фактично пропали,

Оскільки на кожну рекламну подачу

Реагували клієнти ледачо.

На день – три-чотири дзвінки...

– Що й казати,

Ефект, якщо вірити вам, низькуватий.

Та з обліком похибки є тут, здається,

Спробуйте ще раз –

І, певен, проллється

Злива уваги на ваш «Едельвейс», –

Нахрапом Михась підігрів інтерес...

Дама пом'якшала дещо:

– Гарзд.

Спробуєм, як ви сказали, ще раз.

І в кожному номері стала – не зрідка –

Цвісти «Едельвейса» приваблива квітка.

Вона подзвонила першою:

– Пане! Я нині від радості, певно, розтану.

Ви – не боюсь перебільшення –

маг...

Ось премію шефа тримаю в руках,

Якою я вам зобов'язана, власне, –

Дзвінки від клієнтів посипались

рясно...

(«Яка ж бо глибока, одначе, наївність:

Ніхто не збагнув, що високу активність

В собі зосередив єдиний клієнт,

Майстерно міняючи бас на фальцет,

Чергуючи мови, тональність, манери,

Йдучи від студента до пенсіонера,

Творилась ілюзія ажіотажу...»).

На користь пішла пропозиція ваша.

Здається, що шеф мій повірив у диво

І сам він читає з цікавістю «Диво»,

І радить дружити з газетою нам.

Спасибі за ту агітацію вам.

На інші націлились ми регіони,

І шеф вас охоче прийме сьогодні –

Йому для ходіння «з варяг у греки»

(На зміцнення іміджу) треба статейка.

– Дякую за соціальне замовлення...

Я вже натхнення тому лише сповнений,

Що голос ваш чую. Прийду неодмінно...

До речі, як звати вас, панночко?

– Діна.

* * *

...Пливли, як туман, епізоди окремі
 У пам'яті тихо під стукіт коліс.
 На сто кілометрів із гаком одвіз
 Поїзд Цівоку уже від столиці.
 Читати не хочеться. Спати не спиться.
 Випив би чарочку-другу, та з ким?
 Розкрив «Приму-Люкс», прихопив сірники
 («*Піду подимлю*»). В коридорі – нікого.
 Поїзд притишує хід. («*Слава Богу –
 Станція знову*»). Людний перон.
 Зайшли пасажири в Михасів вагон.
 – Де ж воно восьме?
 – Що – місце, купе?
 – Місце, – ураз на уточнення те
 Відповіла пишногруда шатенка.
 – Треба ходити завжди потихеньку...
 Це місце, як правило, в другім купе,
 Ви ж третє минули і далі йдете.
 Звичайно, ви маєте повний резон,
 Якщо скерувалися в спальний вагон,
 Тоді ви вагоном, на жаль, помилились.
 – Суєтність вічна... Ледь не спізналась.
 – Розслабитись треба...
 Дозвольте... Не проти?
 Трішки пом'якшу ваші марноти, –
 Цівока заніс її речі в купе...
 І («*Славна куріпочка!*») пір'я скубе
 З попутниці поглядом ловеласа.
 – Михась! – представляється він.
 – А я – Вася...
 (В розмові на мить утворилась прогалина).
 Дивуєтесь? Звіть Василина Михайлівна,
 Як учні мої та колеги у школі.

– То ви педагог?... Я не зміг би ніколи.
– До всього звикають...
    Та що це ми про
Діла професійні, Михасю...?
– Петро, –
    заповнює паузу, –
    звуть мого батька,
Але я не звик до такого порядку
В звертанні...
– Звикайте, Михайле Петровичу...
Нарешті зібралась відвідати родичів.
А ви – у відрядження чи відпочити?
– Та просто оточення треба змінити, –
Сказав і подумав про добрий початок
Знайомства Михась.
– Ви, схоже, прагматик.
Чи не з нових українців?
– О-о, ні...
Й така перспектива не світить мені.
– Чому б то? Ви з виду такий діловитий.
– Це враження хибне. Не вмію я жити.
Суцільна, як мовиться, нескладуха.
– Складеться іще...
    Лиш не падайте духом.
За цими словами щось схоже на відчай
Майнуло на Васинім милім обличчі.
Цівочка помітив душевний той сплеск,
А в фразі вловив загадковий підтекст.
Михась розумів: лізти в душу негоже –
Тут чимось трагічним повіяло, схоже,
Таким, що не має майбутнього часу.
І забриніло чуття ловеласа
    зовсім незвично чомусь –

П л а т о н і ч н о.

Неначе заснули в нім похоті гени...
Здивується згодом і сам він, напевне,
Що (ніби хлоп'ятко маленьке) розм'як.
Та це буде згодом. А поки що – так.
Ні, це не гра, щоб скорить Василю,
Здалося: вона саме та половина,
Що кожному Бог передбачив із нас,
Та мало знаходить хто...
Звівся Михась:

– Ви курите?

– Кинула.

– Вчинено мудро. А я – подимлю.

Читайте... Останнє число «I love you»,
З грудастою німфою, кинув на столик
і вийшов,

Леліючи здогад: а що – коли Миша...
... «Спокуса» на місці

незрушно лежала –

Газету до рук Василю не брала.

– Здається, я вас ненароком образив?

Попутниця кинула враз на Михася

Докірливий погляд:

– Михайло Петрович!

Якщо ви в мені запримітили здобич,

Облиште одразу свою забаганку,

Щоб потім...

Михайло добув шоколадку

І пляшку вина із свого дипломата:

– Спочатку по чарці, а потім –

дебати,

Бо істина, стверджують мудрі, –

в вині.

Сподобалась ваша одвертість мені,
Але й нажахала... Що – потім?

– Кінець...

– На всіх він чекає, нехай йому
грець.

Тому за життя пропоную свій тост.
І більше не треба ніяких погроз...

«Мадера» пішла під «Корону» чудово,

І Василина була вже готова

До істини іншої – не у в и н і.

І Михась,

Це ніби відчувши, до неї подався.

І зустрічний хоч не відбувся порив,

Та й опору жодного він не зустрів.

В навислім тумані легенького трунку

Під градом Михасевих поцілунків

Стояла вона на краєчку дилеми:

Закрити чи, може, поглибити тему,

Яка прозвучала щойно у тості.

Непросто зробити тут вибір.

Непросто.

Слово «кінець» аж занадто наївно

Сприймав залицяльник –

життя скороплинне,

А йшлось про стояння над пругом могили.

(«Хоча зі мною і підло вчинили,

Чи маю я право «нести естафету»,

Чергову приносячи СНІДові жертву?

А з іншого боку – навіщо страждати,

Якщо від життя є можливість узяти

Останні краплини солодких утіх?»)»

Михайло Цівока завбачливо встиг

В купе вже поставить
на заскочку двері.
А тіло на шмаття рве хтивість,
холера.
(«Ніхто не оцінить твій подвиг душі –
То ж жити, як всі, Василю, спіши!»)
Цей внутрішній голос звучав
як наказ...
Незвиклий до довгих прелюдій, Михась
Уже не очима її роздягав,
А волю рукам своїм спритним давав.
На джинсовій сукні майже беззвучно
Поїхала «блискавка»...
Бризнули пружно
(З-під п'ятого номера) вилиті перса...
Михась вже готовий був правити месу
Розкютості плоті, як раптом:
– О, ні!
Згориш передчасно ти в цьому вогні!
Михасику! Я не до родичів їду,
А на останні розваги... до СНІДу.
Вона відштовхнула Михайла, звелася
І заридала:
– Ти вибач, Михасю...
Я справді тебе погубити могла.
І де я отямитись сили знайшла,
Не знаю...
Та знаю віднині достоту,
Що я не остання у світі сволота,
Як той, що наразі до себе покликав,
Щоб разом дожити короткого віку.
Він знав, коли клявся мені у коханні,
Про результати свого тестування,

Сусіди на поміч Архипу прийшли –
І дахові, й груші раду дали.
Навколо пенька повсідались сусіди.
Не треба й стола – можна все розмістити:
І квартиру горілки, і миски з борщем...
– А годен пеньок цей для чого іще? –
Питає найстаршого сина Архип.
Той до пенька враз очима прилип,
Щось метикує і каже:
– Ой, тату!
Як ловко тут буде дрова рубати.
– Добре, Васильку. Що скаже Степанко?
А той вже приніс молоток сюди й бабку.
Присів до пенька, бабку став забивати:
– Тепер тільки тут будем косу клепати.
Черга дійшла до найменшого – Гриця
(П'ять років сповнилось).
Той комизиться:
Нічого не хоче від себе додати.
Ну не підводь же, Грицику, тата, –
Уболіває Кирило Хомич. –
Чого намурмосився, наче той сич? –
А грати у карти тут можна чи ні?
– Та що ви морочите яйця мені,
Неначе три рочки вам, діду Кириле?
З пенька цього трахнути можна кобилу.
Зо сміху рвали дядьки животи,
А батько розгублено вуса крутив:
– Чого тільки вулиця їх не навчить,
Від кого почув таке?
Грицик мовчить...

* * *

...Навіщо оце перенесення в часі?
Щоб знати коріння Цівоки Михася –
Гульвіси, героя роману-гротеска...
Свого родоводу відновлює фреску
Михайло ретельно із споминів тих,
Хто знав його предків...

Помітивши в них

Одну особливість –

невтомність у сексі,

Він ще з дитинства записує тексти
Легенд, які ходять в селі про Цівок.
Додавши туди особистих думок
Про роль і про місце в житті ловеласа,
Вдалося поволі Цівоці Михасю
Створити школярського твору на кшталт
Цілком легкотравний любовний трактат.
Зобразив на рівні фантазмагорії
Він тут походеньки діда Григорія.

* * *

...Частенько женився Григорій Цівока –
Дружини вмирили через півроку
Після весілля...
Як п'ята пішла на той світ,
Баби в селі збунтувалися:
– Квит!
Ти скоро усіх перегубиш нас так,
Диявола вишкварка, клятий відьмак.
Прокльони пристали, неначе короста –
Не може Григорій знайти собі шосту
Розрадницю плоті...

Уже й «голубі»

На інтимнім фронті тиші не буває

– Такий козарлюга– і жінки немає!!!
То може, у тебе нога шкутильгає?
– Як бачиш, небого, стою без ціпка.
– Та третя ж нога іще є в козака.
Хоча і коротша, зате найсолодша...

Волали зівачи:
– Оце так балачка.
І зо сміху деякі повзали рачки.
Подумав Григорій: «Кобилка нівроку,
Зазнаєш з такою, напевне, мороки.
Таку передчасна смерть обмине,
Та чи не загонить в могилу мене?»

– А як же шукати тебе, балакуча?
– Одарку спитай, що живе біля кручі.
І кожен покаже стежинку до хати...
– То можеш на вечір коржі готувати.

* * *

...Григорій спустився стежиною в балку.
(«*Чи впоралась вже із коржами Одарка?
А як набрехала, бува, язиката?*»)
– Гей, хлопче, а де тут Одарчина хата?
– Якої Одарки? Якщо Чуприни,
То я її син, – зупинився хлопчина
І поцікавився:
– Хто ви – пічник?
Це ви нам лагодили бовдур торік?
Погано зробили. Дим в хату весь пре,
Коли на відлигу.
– Не згадуй старе.
Димітиму, як на гуральні, димар;

Добряче упріють і борщ, і узвар,
Будуть хрумкими із маком коржі.
І відьма спечеться у вашій печі,
Якщо ти обдуриш її, як Телесик...

Вискочив з двору маленький песик,
Загавкав на гостя.

– Полкане!

Не смій зачіпати хорошого пана,
Прийшов він до нас,
Щоб полагодить піч.
Швидко на місце! Розгавкався...

Пріч!

Рипнула хвіртка. Вийшла Одарка.

– Прийшли?

А у мене тут скрізь безпорядки.
Тини похилились, не тягне димар,
Валиться клуня, та, мабуть, Назар
Усе розказав вам?..

– Аякже. Аякже.

Немає кінця їм, цим прикростям нашим.

А є інструменти у вас, далєбі,
Бо маю один я лише при собі?

– Знайдуться, знайдуться...

Там, у коморі,

Їх назбиралося вже цілі гори,

Не знаю от тільки – придатні

чи ні,

Ржавіють без діла роками вони...

А в хаті коржами і близько не пахло.

Грицько дивувався такому спектаклю:

Навіщо послала на визирки сина,
Навіщо ці вигадки – з бовдуром,
з тином?

– Ти знаєш, із хутора, від бабусі
Неждано додому Панасик вернувся.
Ото і придумала: прийде пічник,
Зустрінь його – хай не блука

чоловік.

– Відклала б на завтра цю зустріч –
та й годі,

Щоб все відбулося при кращій «погоді».

– Та що ти? Після такої «афіші»...

Такого про тебе наслухалась, Гришо,

Що навіть хотіла приїхати сама,

Бо знала, що пари для тебе нема,

Як і для мене... Якщо не у світі,

То, безсумнівно, у нашім повіті...

На сіні, у клуні, ось так міркували

Дві суперплоті, що поруч лежали.

Десь гучно цвіркун дзеленчав безупину:

«Зійшлись Казанова і Мессаліна».

Але помилялась наївна комаха –

Одарка вже встигла позбутися страху,

Що їй, як покійним

Грицьковим дружинам,

Загрозу від «цього» несе домовина.

Та щоб не «підмочувать» авторитету,

Сказала знайоме:

– Так можна й померти.

– Вмирати не треба, Одарко, зажди,

Мені будеш довго потрібна ще ти.

Одарка лише посміхнулася ласо...

І раптом почувся голос Панаса:

– Мамо. Я знову піду до бабусі.

Додому, напевне, не скоро

вернуся,

Щоб не заважати робити ремонт.

Грицько іронічно всміхнувся:

– Ну, от.

Тільки морочили голову хлопцю,

А він все второпав.

Й на нашому боці.

Де ж нам кубельце, Одарко, вити:

Чи у Олешні, чи у Ковпиті?

– Нитка за голкою тягнеться, Грицю.

– Сьогодні й рушаймо – не варто бариться.

* * *

... Усякі бувають на світі дива.

П'ять років пройшло,

а Одарка жива.

Двох дочок і сина Грицьку народила...

Яка ж після цього нечиста він сила?

IV

НА «МІННОМУ ПОЛІ»

Кіоски цвіли логотипами преси...

Цівочка, рухомий «профінтересом»,

Взяв кілька місцевих газет

і у сквері,

На лавку присівши, «прорубує двері»

У місто, яке ще достоту не знав,

Бо тут тільки раз він
    допіру бував,
 І зовсім не кращий у пам'яті
    слід
 Залишив отой горезвісний візит.
 Та, власне, як кажуть, все йде по спіралі:
 Фланірують «легко одягнені» кралі
 І на Цівочки серйозне обличчя
 Кидають погляди іронічні...
 – То що? Ми вам, дядечку,
    не до вподоби?
 Михась з-під газети висунув лоба:
 – Які нісенітні ви речі говорите –
 Вам може позаздрить
    сама Сінді Кроуфорд.
 – Чому ж не «клюєш»?
    Ми не візьмем багато...
 – За вас навіть душу віддав би, дівчата,
 Та шкода мені ваших доль молодих.
 («Хто він – босяк пересічний чи псих?..
 Чи в «цьому ділі» нетесана довбня?
 Хоч і читає газети прикольні»)
 – Красуні! Я ваші читаю думки
 І мушу сказати, що я не такий,
 Як ви уявляєте... Знаю еротіку
 Не з недолугих оцих анекдотиків,
 Якими рясніють тутешні газети,
 А з досвіду...
 Сяду хоч зараз в «карету»
 І до «малинника» з вами поїду...
 Але на догоду панові СНІДу
 Права не маю зробити цей жест –
 На підлості мушу поставити хрест,

Від котрої є вже фіксовані жертви...
Хіба ви такої бажаєте смерті?
Жриці кохання отетеріли –
І притьмом неначе їх хвилиною зміло.
Михайло повірив у магію слова,
Та й сам на обличчі змінився раптово,
Подумавши власному жартові вслід:
«А що, коли все розбуджений СНІД
Прокинувся й скрапнув з моєї тиради
Краплиною справді жорстокої правди?».
І пригадалося: чайки і море
В таку ж ось квітучу травневу пору...
Й тоді прозвучало знайоме достоту:
– Хлопці, невже ми вам не до вподоби?
Ми «клюнули». З німфами круто гульнули,
У їхніх обіймах – так і заснули.
Прокинулись –
        ні гаманців, ані німф,
Ні духу самого в готелі від них.
Я легко відбувся, а от Валера
Ще і отримав «дарунок» Венери.
Коротше – насправді все йде по спіралі...
Однак, як панічно метнулися кралі
Від тої загрози, що іншим несуть!
Та страхи й Михася за барки беруть
Цупкіше й цупкіше... І вирватись з них
Михасеві сил не стачає своїх.
Могла б Васирина щось підказати...
Та зась! Непотрібно її турбувати –
Об’ява в газеті дала вже пораду.
Іронія збігу обставин лиш в тому,
Що треба вертати для цього додому.
А де зупинитися? Знову – до Діни?

Михайло Цівока подумав з хвилину,
Підвівся, газети сховавав...

І помалу

Пішов на трамвайну зупинку...

З вокзалу

Дав телеграму в столицю Валері...

(«Невже не згадає? Покаже на двері?»).

V

ПРОНЕСЛО!

– Немає підстав хвилюватися, пане, –
Аналізи просто такі бездоганні, –
Всміхнулась Михасеві лікарка щиро,
І в усмішці тій просіяла довіра
І певна цікавість до пацієнта...
... Цівока завважив пікантність моменту
І зважував, як скористатися ним...
Здавав він аналізи, як анонім,
А тут така радість, що має він рацію
На обгрунтовану репрезентацію.
– Якщо інформація ця об'єктивна,
Я вічний боржник ваш, Людмило Петрівно,
(Був на халаті ідентифікатор)
І, на людський покладаючись фактор,
Хотів би сьогодні, якщо ви не проти,
Вас запросити після роботи
На каву... А я підготую презент, –
Михайло зробив особливий акцент
На ключовому, останньому, слові.
– Що ж, пропозиція просто чудова,
Пане..?

На інтимнім фронті тиші не буває

- Михайло, а краще – Михась.
- Не випадковий, мабуть, нюанс?
- Літературний...
- Прозаїк? Поет?
- Це поки, Людмила Петрівно, секрет...
Його я розкрию сьогодні за кавою.
- Вчуваю, що буде програма цікавою.
- Рівно о шостій – я біля входу.
- Згода, пане Михасю, згода.

* * *

... Яке ж бо мінливе єство ловеласа!
Усіх попередниць забув він одразу,
Коли зрозумів, що Людмила – його.
Не може Михась лиш збагнути того
Складного процесу метаморфози
Своєї душі (ні у віршах, ні в прозі),
На струнах якої тільки й бриніло:
Людмила, Людмила, Людмила, Людмила...
Неначе в житті і не знав він допіру
Ні Алі, ні Діни, ні Лесі, ні Іри,
Ні навіть її, Василяни, яка
Зірвалася так віртуозно з гачка,
Мов щука проворна в невдахи рибалки...
*(«Можливо, зіграла, як театралка,
За долю мою вболівальниці роль?
Та ні... Таки, схоже, насправді юдоль...
Нічого не вдієш – на все воля Божя,
Кого покарає, кому – допоможе.
Тож помози мені нині, Всевишній,
Бути в хорошій формі ліричній,
Щоб традиційний мій акростих
Скорити Людмилу невдавано зміг»).*

* * *

Михась на годинника повагом глянув,
Громаддя найближчих малюючи планів,
Він не роздумував – з чого почати?
З ліричної, звісно, Людмилі присвяти.
Йому не звикать до заняття такого,
Й виходило вдало, дякувать Богу.
Писав і від себе, і на замовлення,
І досі іще не було невдоволених.
Писав мадригали, і шаржі, і оди,
Писав і на «шару», й за винагороду,
І завжди при цьому сповна викладався –
Халтури, як ладану дідько, цурався,
Але не обходило в чесній роботі
І без душевного все ж дискомфорту.
Це – коли важко віднайдене слово
В невідь чию потрапляло промову.
Вагався: спинити чи хай собі йде
Й нехитро когось у оману введе.
Бо ж той, хто підносив вітання, вдавав,
Що ніби він сам все оце написав.
Присвяту з нагоди колезі чи другу
І, як належне, приймав цю заслугу,
Ще гірше, коли твоє ревне старання
Хтось нівелює незграбним читанням.
Але навіщо всім цим перейматись
В хвилини урочі Цівоці Михасю.
Він нині старатися буде для Люди,
Ніяких ексцесів не буде.
...У сквері Михась усамітнися зручно,
Добув із берсетки блокнота і ручку,
Щось помугикав замрійно з хвилину –
І в творчий процес з головою поринув.

На інтимнім фронті тиші не буває

* * *

Цівоці легко вдався акростих –
За півгодини сотворити встиг.
Пройшов очима раз, удруге, втретє –
Шукав неоковирностей у тексті
Натхненний автор пильно, як ніколи,
Адже його вирішувало долю
Не те що слово, а звичайна кома,
З царевого всім напису відома:
«Казнить нельзя помиловать».

Ця тема

З кінцем благополучним у проблему
Перетворилась щойно для Михася,
Готового свій статус ловеласа
На сталість однолюба поміняти,
Якщо вона не вирішить «скарати».
За віщо? Сам Михась не розумів,
Та клятий сумнів у душі бринів
Противно і настирливо, як муха,
У літню спеку в пастуха над вухом.
Але, як кажуть, пан або пропав.
Михась на чистовик переписав
Своє зізнання щире у любові –
І був сповна до подвигу готовий.
Купив троянди в павільйоні «Рута» –
І уперед. («Все буде круто, Людо!»).

* * *

Либонь, і справді – кожному своє:
Юдоль і щастя нам Господь дає...
Дарунок долі – хто про це не мріє?
Одначе, мало ним хто володіє.
Чи буде цей дарунок в нашім домі?
Це тільки Богу одному відомо.
І я його молю у ці хвилини
Любов мені послати... Ту, єдину
І неповторну, наче плинний час, –
Котра в житті приходить тільки раз...
А ти таким бажанням одержима?
Ретельні ми обоє пілігрими?
Цеглинки разом укладімо в дім –
І гармонійність оселиться в нім!
І буря замку щастя не злама,
Коли його звела любов сама.
Освячую тебе рядками цими,
Хай добрий дух витає поміж ними,
А ти той дух у душу свою всотуй
На спільну радість... Дякую за «ЗГОДУ».
Йди ж скоріше. Я чекаю – йди.
Йди – і мої надії освяти!

* * *

... Іронія випадку в тім полягала,
Що лікарка також потроху писала.
Тому не відбувся жаданий фурор,
На котрий очікував звично сількор
Ще з перших заміток в районній газеті...
А він же постав в іпостасі поета –
І в жанрі був скутий законами форми.
А Люда так скупю:

На інтимнім фронті тиші не буває

– У вірші все в нормі,
Як і в аналізах вашої крові...
Залежність від першої літери в слові
Виснажує нерви й не завжди сприяє
Знайти саме ту, що найкраще «заграє»
У відповідному тексті, лексему.
Я бавилась цим.
Але це – не для мене.
А ви... Ви терплячий.
Доклали старання,
Щоб «Людочці – лікарці і коханій»,
Зверху донизу вивести фразу,
Убивши, як кажуть, двох зайців одразу,
Для невтаємничених, певне, незримих:
Зліва – абетка, а справа – рима.
Тож в здібності ваші я трохи вірю,
А от в почуттях – перевищення міри.
Невже, ви і справді мене покохали?
Чому ви так знітились, пане Михайле?
Скажіть мені щиро й одверто тепер:
Хіба написав це душі інженер,
А не, даруйте, механік тіла?
(«Ото сорока... заскрекотіла»).

– Одверто? Я – не Пілат, не Христос,
В контексті побачення – я симбіоз
Полярності: хтивості та платонічності.
Свій акростих я писав не для вічності,
А як прелюдію до апогею
Конкретної зустрічі...
– Тобто цієї?
– Чудова здогадка.
Уявно я вже надкусив шоколадку...
– ???

– Нехай вибачає Краф Якоб Сушард –
«Корона» – улюблений мій шоколад,
Та зараз Людмили б хотів скуштувати
І назву таку шоколадові дати,
Якщо колись матиму фабрику власну...
– Вам личить не ліриком бути –

фантастом.

– Це слід розуміти, як відповідь «ні»?
Таке не спадало на думку мені.
Я – про кондитерських планів

громаддя...

Як Джо Лимонадний, Михась Шоколадний
Порине у бізнес – і творчість забуде,
А хто ж буде вірші писати для Люди?
– Музу ніколи Михась не полишить,
Поїсть шоколаду і вірші попише.
Тож вип'ємо, Людо, на брудершафт
По склянці «Мадери»

під шоколад.

І вже заходився Михась діставати
Продукти озвучені із «дипломата».
Людмила всміхнулася...

– Саме «Мадери»?

І саме на лавочці, в людному сквері?

Зовсім про мій ви не дбаєте імідж...

– Резонно... Тут правду нікуди не дінеш,

Я сам не прихильник такої манери...

Але люблю запекло «Мадеру».

Й коли на руках, бува, пляшечку маю,

На місце вживання її не зважаю,

Бо ж мода панує така баламутна –

Пить що завгодно і привселюдно.

Он і навпроти, пройшовши цю школу,

Дудлять із горлечка пиво й ром-колу.
А онде на лавочці, трішечки далі,
Класично «біленьку» на трьох зміркували.
Нас також, повірте, за це не осудять,
Розмова зате динамічніша буде.
І вже заходивсь відкорковувать пляшку...
Та всі аргументи зазнали поразки.
– У висновках завжди я обережна,
Але, видається, ви алкозалежний, –
Сказала Людмила і рвучко звелася,
Додавши: – Бувайте, пане Михасю!
Мені щойно згадана вами «школа»
Жорстоко зламала колись уже долю.
Жахаюсь подібної я перспективи...
А все починалось з банального пива...

* * *

На мить якусь отетерів Цівока –
В своїм житті подібної мороки,
Здалось йому, він ще не знав допіру...
У те, що сталося, вірив і не вірив.
І силкувався болісно збагнуть
Реагування Людиного суть.
*(«Таке нековирне спотикання
На старті до чергового кохання.
Насправжнього, здається... Досить шалу –
Пора уже пристати до причалу.
Попри оту обітницю, що дав,
А, втім, можливо, Мишу я впіймав,
Та вислизнула з лап вона, проворна,
Потрібно підкрадатися повторно,
Нових не припустившись помилок.
На користь піде цей Коту урок»).*

VI

ЗУСТРІЧ

Зустрів, як належить, Михася Валера,
Неквапно розмова лилась під «Мадеру».
Згадали прикольну готельну пригоду,
Такі ж, як тоді, жуючи бутерброди.
Лились, за вечерею, лайка і сміх
В потоці бурхливому згадок про німф.
Поцезли з сюжету, щоправда, путани,
Коли не лилося ні краплі в стакани.
– Наш гастроном залишився на місці? –
Поривно Михась із-за столу підвівся.
– Сиди і не рипайся, – стримав Валера, –
Є гідна у мене заміна «Мадері».
Міцніша од неї принаймні утричі.
– Прекрасно. Та чую я дух протиріччя.
Вино і горілка – союз некоректний
І для здоров'я, як мовиться, вредний.
На це не зважають лише алкаші,
Я ж слави такої й без цього нажив
В очах дорогої для мене людини...
– Ти натякаєш, бува, не на Діну?
– Ім'я її ніжне і миле – Людмила,
Вона, наче скабка, у серці засіла.
Я нею невпинно і думаю, й дишу,
Й здається мені, що вона ота Миша,
На котру давно безуспішно полюю.
– Не вперше від тебе, Михасю, я чую
Подібного типу страждальні тиради...
Ну знов закохався... А що ж на заваді?
– Можна сказати вказала на двері.

На інтимнім фронті тиші не буває

І нас посварила саме «Мадера».
А ти пропонуєш що – чачу чи віскі?
– Ні те, і не інше, а «made in Criski»...
– Так нині ж, говорять, гуральня в прориві.
– Для тебе беріг із старого розливу.
– Вважай, що піддався я на спокусу –
З цим брендом знайомий я з першого курсу,
Дружив з однокашником з цього села,
Сивуха, насправді чудова була.
– Малюєш картину, Михасю, ти давно,
Товар і очищений, і на калгані
Настояний... Майже – коньяк.
Отож навредити не зможе ніяк.
Зате очевидно буде натомість
Для шлунку від чарочки-другої користь.
Сам перевірів на власній недузі,
Нема й протиріччя, друже, в союзі
Вина і горілки... не слід забувати,
Що градус не можна лише послабляти,
А оберти можна нарощувать сміло.
Пив так не раз – й голова не боліла.
– Бачу, стаєш ти професіоналом,
Та користі з цього, напевне, замало...
– Ов-ва! Чи не хочеш при цьому сказати,
Що твердо намірився ти «зав'язати».
– Кажучи чесно, на думку спадало,
Але сили волі щораз не стачало.
До того ж робота у мене така,
Що випити можна і на дурняка.
Реклама ж бо – успіху в справах рушій.
А успіх з фуршетом – в упряжці одній.
На семінарах, на фестивалях
Доволі круто, було, обмивали

Здобутки якогось агентства чи фірми...
Помітивши, що хоч, можливо, й помірно,
Та все ж трансформуюся в образ пияки,
Я дуже боюся, аби ця ознака
При зустрічі з Людою не проступила
І остаточно надію не вбила...
– Облиш малювати похмуру картину,
Прогнозом таким перейматись наївно.
Нині чувихи – суціль прагматичні,
Їх радше бентежить миттєве – не вічне.
Украї похитнула моральні основи
Ота горбачовська перебудова.
Брутальність усюди стала гуляти –
На вулиці, в транспорті...

Але дівчата

Вуха при цьому не затуляють,
А навіть нерідко переважають
Над хлопцями в «поверхах лихослів'я».
Якось при цьому одну зупинив я,
Закон про суспільну мораль нагадавши.
І звідтоді одцурався назавше
Від ролі ревнителя добрих устоїв,
Бо, кажучи чесно, ледве устояв
Я під напором її «елоквеції».
Навіть нітрохи не знітилась, бестія,
Коли на підмогу прийшли мені люди.
Що ж у житті з нею путнього буде,
Якщо до краплини утратила сором.
Чи ж ми пандемію цинізму поборем,
Коли цьому явищу прагнуть затято
Не ставить підніжку, а потурати,
Газети численні й екрани ТiVi,
Дивуюся часом, що досі живі

Люди під спудом такої брутальності.
Буває в метро чи в трамваї навпроти
Створіння сидить, котре будить охоту,
Як кажуть, без сумніву і без вагання
Зізнатися з ходу у вічнім коханні.
Та варто відкрити красуні тій рота,
Як притьмом зникає та скоро охота.
– Активна твоя громадянська позиція –
Надійний заслін для тотального відчаю,
Що випливає з твоєї тиради.
І це немала, якщо хочеш, розрада
Для тих, хто у відчай впадати почав
На фоні стагнації всіх наших справ,
І не лише в препаративній сфері,
Яку ти наразі блискуче, Валеро,
Здійснив на високій обурення ноті.
І був би редактором я – на роботу
Тебе запросив би...

Це щирі слова...

З урахуванням твого амплуа.
Ти публіцист, зрозумів я, – від Бога,
Але в журналістиці нині незмога
Себе проявити у цьому ключі,
Хоч як би перо ти не відточив.
Обурює, звісно, і те через край,
Що про гонорари тепер не питає.
Якщо буде опус твій не замовним,
Намарне старався ти безумовно.
Але ситуація навіть така
Девіз не порушить: «Ні дня – без рядка!»
Тож будем творити і далі, Валеро,
У апробованій нами манері.
– Так, сісти не просто у їхню карету,
Подумати варто про власну газету.

VII

ЛІРИЧНА «ПЕРЕСТРІЛКА»

За випадком тим шкодували обоє,
Не можна сваритись з дрібниці такої,
Тим паче, що справді схожими стали
І сквери, і парки на «гречеські зали»,
(Термін із Райкінської інтермедії),
Де вибухнув гнівом («мышь ты белая!»)
На зауваження екскурсовода
Затягий алкаш, проявивши незгоду
З його «зашкарубними постулатами»,
Що тут милуватися слід експонатами,
А не розпивати спиртні напої...
... Згадалися й інші Михасю герої
Літератури, кіно і естради,
Приклад з яких не хотів би він брати.
Та ті, що у скверах пивце попивали,
Йому неприховано імпонували.
Йй буваючи часто на їхньому місці,
Не думав, що імідж псує борзописцям
Ця, не така вже й осудлива, мода...
Аби лиш докїллю ти цим не нашкодив.
Тому пам'ятав: відпочинок культурний
Завжди потребує уваги до урни,
Про що забувають подеколи інші.
Підстави тут є говорити про імідж,
Та найголовніше тепер для Михася
Позбутись ганебної іпостасі
«Алкозалежного» – як охрестила
Учора його скороспішно Людмила.
З цією метою біжить до лікарні.

На інтимнім фронті тиші не буває

Але бідолаха старався намарне.
– Тиждень не буде Людмили Петрівни.
Відпустку взяла і поїхала в Рівне.
Та ваша поява була передбачена,
Координати в записці зазначені...

* * *

Голос у трубці звучав, наче пісня...
Фраза «Зустрітись ніколи не пізно»
Боляче вразила серце Михася,
Дещо знущальною навіть здалася.
В чеканні він лічить кожну хвилину,
А мова йде навіть не про години.
Причину відпустки не пояснила,
І це особливо Цівоку гнітило –
Здалося: є йому альтернатива.
І світить невтішна відтак перспектива.
Посилились сумніви й після приїзду –
Насправді зустрітись доводиться пізно:
Завжди Людмила була у цейтноті –
То справи громадські, то щільність в роботі.
Нарешті для зустрічі ніша з'явилась,
Та Люда й Михась лиш умовно зустрілись.
Тривоги Михасеві все наростали
Й підстави на це неабиякі мали.

VIII

ПРО МАМУ І ТАТА

Петрові було лиш чотири, коли
Над їхнім селом літаки прогули...
– А де це наш тато?

– Пішов воювати...
Досить, синочку, – час уже спати.
– А плачеш чого ти, матусю, всі дні?
– Не всі повертаються люди з війни.
Спіть! Татко повернеться обов'язково...
Не в кращу хвилину те мовлене слово.
«Стрілецького полку...

Цівочка Григорій...

Смертю хоробрих...», –
Ввірвалося горе
З цими словами в оселю Цівочок.
– Тепер ви, синочки, будете вдвох
І дрова рубати, й города орати,
Бо нізвідки нам допомоги чекати.
– А Катря і Настя?
– Хай учаться прясти.
Такий ось хисткий підмурівок для щастя
Доля заклала Одарчиним дітям.

* * *

... Зима – за зимою. За літечком – літо.
Війна відгула. Підзагоїлись рани.
І хлопці змужніли Одарчині рано.
Панас на Балтійському флоті служив.
Петро потихеньку романи крутив.
Предтечу романам Петровим створила
Студентка з Москви на ім'я Неоніла.
– Пойдем-ка в луга,
там такое раздолье.
На мир я глаза тебе, Петя, відкрию...
Хоч Петі п'ятнадцятий тільки минало,
Відкрила йому Неоніла немало.
І тим відкриттям захочений Петя

Любові поніс по селу естафету.
Так він любити дівчат заходився,
Що у сімнадцять ледь не женився –
Всією душею в Марусю вкипів...
... Петро біля двору надвечір
сидів

І лускав насіння...
Сусідка Маруся

Несла якраз воду:
– Бачу, Петрусю,
Без діла нудьгуєш ти тут все одно...
А ти ж полюбляєш ходити в кіно,
Не хочеш, бува, заробить на квиток?
– А що за робота?
– Забити гвіздок...

Сьогодні якраз оце мазала хату,
А він – над дверима – випав,
проклятий.

Я решето вішала там зазвичай.
– Так це ж – одним махом...
– Як вийде...
– Чекай...

Справився дійсно Петро одним махом
З тим злополучним Марусиним цвяхом.
– Уміло тримаєш в руках молоток,
Не розхитається, бачу, гвіздок –
Можна не решето – гирю чіпляти, –
Сказала Маруся і вибігла з хати...
*(«Ні, це не ягідки, це тільки квіти –
Ще цвях не один доведеться забити»).*
... Вишнівку внесла, огірочки і сало.
– Матір оце до лікарні поклали...
Піч протопити не встигла сьогодні,

Будуть закуски тільки холодні.
Сама я (сміється) гаряча зате...
(«Усе, як по маслу, поки що йде»).

– То, може, з гарячого і почнемо
(Ще дужче сміється) після кіно?

– А що там сьогодні?

– «Свинарка й пастух».

(«Ні, краще одразу впрягатися
в плуг»).

– Кінщик занедужав. Не буде кіна.
Давай наливай. Раз унесла, вина...
Та будемо власне знімати кіно...

– Ну і про що ж, Петю, буде воно?

– Про те, що було у «Фанфані-Тюльпані».

– Да-леко-сяжні, одначе, плани...

– Ближче не можна – три кроки до ліжка.
(«Я ж тебе, рибонько, – лине з «тарілки», –
... сам на руках донесу»).

– Нас кличуть...

– Про що ти?

– Про пісню оцю...

Притиснув до себе Петро Марусину,
Перса впирались тужаві, мов дині,
У розбентежені груди Петра...
А «цвях» нетерпляче матню роздира...

... Знімалось кіно «про любов»
аж до ранку.

За хвіртку виходила тричі Одарка
Петра виглядати... («Мо, вліз у халепу?»).

* * *

– Ой, мамо, кричати на мене не треба...
Ну, як де гуляв? Післязавтра екзамен...
Білет з історії вчили в Івана...
Треба ж отримати той атестат
Та йти якскоріше кудись працювать...

Мати згадала свої походеньки –
І тему змінила...

– Все валиться, Петьку:
У дверях «козячих» випав прибій,
Візьми молоток та міцніше прибий;
Налигачем я там сяк-так прив'язала,
В город повилазять –

накоять немало.

Саме ж капуста в'яжеться рання,
Геть поз'їдають усе, окаянні.
Та й свині підвалину добре підрили –
На вулицю їхні стирчать уже рила,
Тини похилились і дах догниває...

– Мамо, не треба: все бачу і знаю.
Ще трохи – отримаю свій атестат
І буде усюди наведено лад.

А серцю Петро дати ладу не міг –
Лише переступить домашній поріг,
А тягне за інший...

Туди, до Марусі...

Шила в мішку не сховаєш –

у «курсі»

Не мати одна, а усеньке село,
Яке від «сенсації» просто гуло:
«Петро – на Марусі? Та чи не здуріли?
З якого вона це?»

«Така, як моя, –
Пішов двадцять п'ятий...»
«А він же хлоп'я.
Школу закінчив, а армія жде».
«Ні, як ви хочете – тут щось не те».
«Авжеж! Певно, чимсь напоїла».
«Ой, баби, а що вам до їхнього діла?
Он Марфа наскільки старіша була,
А як з Тимофієм красиво жила.
Та клята війна, як і наших, забрала».
«Якби не війна, то й розмови б не мали –
Хватило б усім женихів по літах,
А так – хто спритніший, той собі
й хап
Старого, малого – аби у штанятах,
А що ж Марусині весь вік дівувати?
Он бачите, скільки плодиться байстрят».
«Може, плодити їх хто і не рад,
Так, бачте, налог за бездітність –
плати!
Мусиш на це поневолі іти».
«І справді, куди тільки дивиться Сталін,
Що й цим ще позорним налогом обклали?»

... Хай язики свої чешуть бабусі –
Йде цвяхи Петро забивать до Марусі.
Хоча про ремонт і нагадує мати,
Йому не до тину, комори чи хати...
Так само немає ніякого діла
До першої проби цвяшка – Неоніли.
Яка «тім'язевку» скоро кінчає
І намір отримать призначення має
Саме в село їхне, біля Дніпра.

Звісно, заради його лиш – Петра.
Він уникає зустрічі з Танею,
Лідою, Ірою, Пріською, Ганною,
Ольгою, Ніною, Клавою, Тасею...
Одна лиш Маруся тепер його пасія.

– Немає ніякого в тому секрету –
На ложечку більше покладено меду
Богом було у Марусину плоть, –
Десь чутий чи притчу, чи то анекдот
Пускає швиденько Петро в оборот,
Коли наїжджають на нього «забуті».
... Невдовзі любов обірвалася круто,
Як і угору спочатку знялась –
На світ появився маленький Михась.
Схотіла чомусь саме так Марусина
Назвати свого і Петрового сина.
Просто із себе виходить Одарка:
– З усіх нас боків обступили нестатки,
Панас іще служить, тобі – скоро йти,
А Катрі і Насті ще треба рости.
Хоча б цього річ перекрити нам хату,
А тут не хватало твого дитяти...
Сидить намурмосений юний татусь
Та й думку гадає – ні пари із уст.
(«Що тут казати?») – підзалетів,
Хоча і стерігся – будь вільним
хотів...

Але Марусина наполягала...
Коня молодого у віз запрагла...
А взявся за гуж –
не кажи, що не дуж.
– Тобі не жона я, мені ти не муж, –

Сказала Маруся лагідно й щиро, –
Можеш спокійно скинути гирю
Сумління гризот із своєї душі.
Не будемо скубтися «із-за межі»:
Віднині вчорашнє забутим стає,
А завтрашнє – повністю, Петре, –
твое.

Ти розумієш, про що я кажу –
Тебе на налігачі я не держу.
Хоча й не повірив ти, Петре,
та знай:

Зовсім мені не потрібен бугай.
Можливість твоя молодеча –
шалена,

Але не приховую, зайва для мене.
Хоч я і всіляко підігравала,
Чим «найсолодшої» славу надбала
Й чим штрикають нині – не без
іронії –

До мене «общипані квітки півонії».
Можеш до них повертати віднині.
Те, що хотіла, я маю вже – сина.
Мені не потрібна від тебе поміч,
Досить у метриці слова «Петрович».
Ну, а на цьому прощай.
Є ще солодші од мене –
Шукай!

* * *

Слова ці були – як на голову сніг.
Петро не второпав, що вкладено
в них –

Дяка чи докір, радість чи жаль?
(«Але чи насправді розкутий мій шал
Був зайвим для неї...

Яка загадкава

Жіноча душа!»).

Та Петро не готовий
Шукати до неї розгадки ключі.
Тривожно прокинувся він уночі
І вирішив твердо – подалі від дому...
Узяв комсомольську путівку в райкомі,
Поглянув на карту, зітхнув –
і вперед!
В дрімучу тайгу... За Уральський хребет...

ІХ

НА БУДОВІ

... Довго Цівоку Петра дошкуляли:
Звідси дорогу до сонця шукали,
А він добровільно пірнув у морози.
... Коли ж підморозив вуха і носа,
Казали: «Хоть болт береги –
Сибирские девки не любят таких».
А далі стурбовано застерігали –
Такими частівками хлопця страхали:

«Полюбила Петьку я –
Оказался без хрена.
На хрена мне без хрена,
Когда с хреном до хрена».

– Ви за мій цвях не турбуйтеся, дівчата.

Приходьте, як є серед вас непочата,
До мене у гості... Дев'ятий намет...
– А што это цвях? – нахилилась вперед
Татарка Гузель до полтавки Олени
(*А та уже сміхом зайшлася шаленим*).
Коли вгамувалась, сказала Оленка:
– То, што обычно вбивают в стенку,
Он предлагает – в другое место,
Но мы не подходим... Ему интересно
Быть первопроходцем в девичье тело.
– Так што ж он лепечет?

В самом-то деле.

Чокнувся, што ли, с морозца, чувак,
Зачем с этим бредом он ехал сюда? –
Гнівалась Маша, аборигенка.
Й на горло натиснувши, мов на гашетку,
Ураз додала куті меду Маша,
Таку частівочку заспівавши:

На Игарке я была,
Бревнышко катила.
Тому-этому дала,
Петьке не хватило.

– Тобі не хватило, від мене ж зостанеться
Також для тих, що пізніше тут з'являться.
Ми, українці, у сексі затяті,
Не знаю от тільки – з кого почати.
... Петрову тираду тепер зрозуміли
Без послуг Олени.

І схвалення хвиля
Злетіла в повітря цитатою дня:
– Петька, а, Петька, начни-ка с меня!

... Звук до морозів Петро й до спекоти
Любові,

Що різновидом роботи

Стала для нього...

В усіх на вустах

Тільки й бриніло:

– Ну, и лихач этот Петька-цвях!

Слава подібна людину заносить

У вир марнолюбства.

Сказать собі: «Досить!»

Петрові Цівочи було вже

несила,

І скільки по світу його не носило,

Він дбав про колекцію,

а не про вибір.

Хоча підсвідомо подеколи вірив,

Що буде нарешті поставлена крапка

Не задля годиться, не задля порядку,

А мати кубельце своє, пташенят,

Коротше, спинитись – й ні кроку

назад.

Х

НЕСПОДІВАНИЙ РАКУРС

... Петрові було уже років під сорок,

Коли донжуанський розвіявся морок.

Запраглося затишку, доброї ласки,

Тобто в сімейну потрапити казку

З чітким чергуванням ночі і дня...

Як все незвичайне,

З'явилась Вона

У його житті за звичайних обставин –
На ліжку потрапив Петро лікарняне.
Тісно і справді буває на світі:
Це ж треба почути: «А ви – не з Ковпити?»
За тисячі верст від села, де ти ріс.
Уважно Цівока Петро подививсь
На медсестру, що спитала про це:
Бачить уперше її він лице.
– Хто ви – землячка чи чарівниця?
– Значить з Ковпити... А я – із Криниці.
Уже десять років живу на Поволжі...
... І дома не часто буваєте, схоже?
– А як ви дізнались?
– Акцент видає.
– Обставини місця роблять своє.
Звичайно, тут є українці, але
Нашою не розмовляють...
– Явище зле,
Зате відведем тепер душу із вами...
Я не стрічався уже з земляками
Теж років із десять... Як мати померла –
Так і дорога додому зашерхла.
– Ну, то розкажіть все.

Не скупіться.

Рідна земля часто так мені сниться.
Може, вдалось побувати і в Ковпиті?
До речі, чи знаєте там ви когось?
...В душі медсестри ворухнулося щось
(«Казати чи ні про Марусю й Михася?»).
– Ви маєте, певно, лиш двох на увазі?
Хоча це і боляче, не приховую:
Обох їх на світі вже рік як немає.
– Марусі й Михася???

- Горе та й годі...
- Що ж сталося?
- Загинули в автопригоді...

Любов Миколаївна зміну здала
І до Цівоки в палату зайшла.
– Вас завтра виписують.

Я вихідна.

(Клаптик паперу поклала вона)
Дзвоніть і заходьте...

Ми – родичі трохи...

- Як це?
- А так... Я – Марусі небога...

– Ми мусим продовжити їхнє життя.
Напевне, і зустріч нам послана ця
Богом для місії саме такої...

- Можливо... А як же сімейні устої?
- Ми зв'язані пам'яттю з вами –

не кров'ю...

- Але ми не зв'язані, мабуть, любов'ю...
- Любов Миколаївна...

Ви – помилились...

...А через місяць вони одружились
І подалися у рідні краї,
Де побут, і звички, і мова – свої.

Первістка сина назвали Михасем...
(«Цікаво, чи буде і він ловеласом?»).

ВИПРОБУВАННЯ ПОЧУТТІВ

Її вже на сходах помітив Михась,
 Хоча ще не вийшов призначений час.
 Людмила од радості просто сіяла
 І видно було, що кудись поспішала.
 Серце Михася здригнулось тривожно
 («*Так поступати, Людмילו, не можна,*
Спочатку надію мені подала,
Тепер задній хід так зухвало дала.
Що ж, дорогушо, виклик на виклик...»).
 – У вас поспішає, напевне, годинник, –
 Спитав, усміхнувшись, коли порівнявся.
 Вона пояснила це збігом обставин:
 – Я розумію, що вийшло негарно.
 Просто не встигла тоді вам сказати,
 Що вами призначений час

неприйнятний –

За півгодини мав поїзд прибути
 З подружкою юності. Ви дуже круто
 Мене не судіть за упущення...
 Я бачу, Михасю, ви все-таки скрушені
 Цією накладкою...

Вибачте, друже,

Згаяний час ми іще надолужим.
 Не переймайтесь... Я вас не забула –
 У медсестри залишила циудулу.
 Там мій телефон. Подзвоніть післязавтра.
 Це принципово – раніше не варто.
 З Жанною в нас особливий режим,
 І треба відкласти все,

що поза ним.

А ось і маршрутка...
– Людмило, стривайте.
Прийміть за увагу до мене троянди
Й мої міркування з нагоди події...
– Я, правду сказати, не все розумію.
Та вийшов цілком несподіваний номер...
Це ж треба: вгадати улюблений колір
Улюблених квітів... Спасибі велике...
Таке зазвичай пам'ятають довіку.

* * *

Людмила ледь встигла в маршрутку пірнуть,
Цівочка ж верстав добре знану вже путь
До поліклініки... Поверх четвертий.

Кімната п'ята.

– Спасибі. Не змусили довго чекати.
А ми поривались вже вас наздогнати
Та надто вже швидко ви зникли кудись.
Хоча ми ретельно шукали вас скрізь –
На поверхах різних і у фойє.
Та, схоже, у вас інтуїція є.
Людмила Петрівна так переймалась –
Неточність якась в інформацію вкралась.
Та, дякувати Богу, самі схаменулись...
До речі, напевне, ви розминулись.
Прошло три-чотири хвилини – не більше,
Як швидко зібравшись, лікарка вийшла,
Щоб подругу давно зустріть на вокзалі.
– Спасибі, сестричко, я знаю, що – далі.
– Значить, зустрілись. Це добре. Одначе,
Будь ласка, її заберіть передачу.
Записка заклеєна міцно в конверті –

Витоку, отже, немає секрету.
При цьому всміхнулась сестра загадково.
– Дякую ще раз. Все склалось чудово, –
У відповідь ввічливо мовив Михась, –
І на трамвайну зупинку подавсь.

* * *

*«М. П. виправляю наразі провину,
Не зможу я вийти о 6-й годині.
Причина важлива. Пояснення потім.
Записку залишу я вам на роботі.
Вказую там телефон для контакту (...)
Це гуртожиток. Потрібно сказати,
З такої кімнати (...)
Прошу Сіренко Людмилу позвати».*

P. S.

*«Надіюсь на вашу кмітливість, Михась,
Якщо не з'явлюсь у зазначений час».*

Л. С.

* * *

Двічі Михась прочитав цю записку...
Здалося: підвоху немає і близько...
Хоч версії різні були б у русі,
Якби не зустрівся із нею на прузі
Тієї швидкої останньої миті,
Коли могла зникнуть у натовпі притьмом.
Отож перейматися надто не варто.
Та як дочекатись того «ПІСЛЯЗАВТРА?»

* * *

– Встигла заледве... З приїздом... вітаю...

Якими вітрами?

– Від долі тікаю...

Міцно в пориві одним обнялися

Люда і Жанна. Букетик згодився.

Могла б і спізнитись, якби витрачала

Час на купівлю...

– Клопотів мало? –

Жанна кивнула на пишний букетик.

– Це іншого клопіт...

Приймай естафету

Завдячності щирої від пацієнта.

Якого він тицьнув

на прюзі моменту,

Коли зачинялись маршрутки

дверцята...

– Чогось загадкового

в цьому багато...

– Можливо, можливо...

Колись розгадаю...

– Тепер про твою загадковість питаю.

Про втечу від долі,

Хоча ти в листах не писала ніколи

Натяком навіть на негаразди.

– Примарне, мінливе, Людмилочко,

щастя.

Жили ми з Миколою душечка в душу

Та змій нашу злагоду грубо

розрушив –

Той, що його називають «зеленим».

Коротше, терпець увірвався у мене.

Їду до матері в рідне село,

Та вибору іншого і не було.
Потрапив в тенета облуди алкаш,
І добре обжитий будиночок наш,
Що в спадок дістався від його рідні,
Належить тепер ні йому, ні мені.
Ігри азартні... Борги і кредити...
Типова розплата за... оковиту.
– О, незбагнений розгнuzданий час,
На кожному кроці очікують нас
Підступні оті «лохотронські» сюрпризи
При потуранні і зверху, і знизу.
Навчилися тонко збивати наївність
З людей легковірних...

І хижу неситість

Ніхто не спиняє тих жирних котів,
Як спритників всяких
народ охрестив.

А їх розвелося доволі багато,
І доведеться від них потерпати
Ще довго наївному нашому люду...
– Моральну підтримку
ціню твою, Людо,
Та тему потрібно цю, мабуть,
згортати,

Бо вже починають увагу звертати
Цікаві, що поряд стоять на зупинці...
– Це слушно і вчасно – якраз «одиниця»
Підходить... та на абордаж
Не будемо брати – завадить багаж
В салон увійти, не устрявши в скандал,
Що часто трапляються нині, на жаль.
Підвищена зона конфліктогенна –
Це задня площадка... Нерви у мене

Залізні допіру. І з того щаслива –
Ніхто ще мене не доводив до зриву.
Але гаманець, було, мій «загримів» –
Тиснява – благо для «щипачів».
До того ж, напевне,
було б некоректно
Пошкодити наш обопільний букетик.
І щоби відкинути клопоти всі,
Я пропоную взяти таксі.
Таксист упізнав і
до нас вже прямує.
– Здравствуйте, дівочкі.
Вам на Лесную?
– Так, до гуртожику...
номер двадцятий.
– Мігом доставлю. Не запам'ятати
Не міг, як і вас, цю деталь, мила пані –
Не вперше підвожу...

ХІІ

НАРЕШТІ

Діждався нарешті Михась своїх жнив,
Якими так довго і марив, і снів.
Не в людному сквері – у Людиній хаті
Скандальну «Мадеру» почав розливати,
Пригубила котру спочатку й вона,
А потім, як і Цівока, – до дна.
– А губи у тебе солодкі, кохана,
Неначе «Корона»...
– Яке порівняння! А-соці-а-тивне!
Цівока Людмилу схопив інстинктивно

І із-за столу поніс на тафту.
– Продовжимо нашу розмову отут,
Моя шоколадко...
Знімаю обгортку
Я сам і при світлі...
...Млосно-солодка
Ударила хвиля у серце Людмили,
Миттєво заповнивши все її тіло.
(«Волосся каштанове, шкіра засмагла...
Та ти шоколадка і справді...»).

Михайло

Ніби уперше відкрив, що казав вже...
– Істина, Людочко, – гола.

І завше

Бути повинна на видноті.
Негоже кохатися у темноті, –
Тираду таку рубонувши з плеча,
Людмилину руку від вимикача
Михайло одвів і ще ближче торшер
Посунув до ложа.
– Хай світить тепер
Нам сонце любові до самого ранку...
– Так воно й буде – я тугоплавка.
– Все це мене не лякає, кохано!
(«Невже я і справді сьогодні розтану?»).
Почувши Людмилину внутрішній голос,
У неї Михась увійшов, ніби полоз,
І сумнів фригідної жінки невдовзі
Почав пригасати, розвіявши зовсім
Його на двадцятій контакту хвилині,
Коли відчуття невідоме повільно
Плисти почало,
наче перший ручай.

Зростаючи, ширячись на очах,
Зливаючись з іншими у потік –
Бурхливий, нестримний,
                                щоб повинню рік
Пірнути в глибінь найсолодшого
                                моря...

Це сталося...

– Радість моя ти і горе –

Сказала Людмила, коли відійшла, –

Незваної втіхи я чашу спіла.

(«Щоб потім сухе волочити життя?»).

– Я сам лиш сьогодні пізнав до пуття

Принадність процесу пробудження плоті...

– Бачу, для тебе це просто робота,

Віагр Невгамовний!

– Оце псевдонім!

Буду віднині підписувать ним

Свої гуморески на тему про «ЦЕ».

Вона подивилась Михасю в лице

З відтінком докору.

І він зрозумів,

Що стрілку наразі не ту перевів

Для потягу їхнього діалогу.

– Можливо, іще перетнуться дороги...

– Ти їдеш сьогодні?

– Немає куди...

– Тоді залишайся тут назавжди.

– Я залишився б, Людо, з готовністю,

Та скутий, на жаль, однією умовністю:

Обітницю дав я і, безумовно,

Дотримати мушу,

бо я... забобонний.

– ???

– Значить, ти Кіт, що полює на Мишу...

Тоді я свої посягання облишу

На супермена...

– Боїшся котів?

– А ти щось інакше від Миші хотів?

– Ти – Миша!!!???

– Так, Ми-ша!!! Доводити треба?

– О, я почуваюсь на Сьомому Небі!

Нарешті зірвав я в коханні Джек-Пот!

– А Вронського книги читав ти?

– ???

– Так от:

У книзі «Про шлюб і сумісність»

цей автор

Приклад наводить невітійної правди

Для нас... Ми – стійкі антиподи...

– А що отой Вронський ще там

городить?

– Любов наша – танець на пружі безодні...

– Хіба ми відчули це, Людо, сьогодні?

– ???

– Мишко моя золота, а не сіра,

Я в гороскопи ніякі не вірю,

Обітницю дав просто так, жартома...

Та ти зрозуміти повинна сама:

Зустрівши тебе, я її не порушу.

А страхи твої я розвіяти мушу –

«Мультик» згадай про кота Леопольда,

Дозволю варити і я з себе воду.

Вона пригорнулась до нього, щаслива:

– Можливо, Михасю!

Можливо, можливо...

(«Ну от і розставлені крапки над «і».

Дерзай, «Леопольде»! Гав не лови»).

– То як? Розбігаємось?

– В жодному разі!

І знову вони розчинились в екстазі.

* * *

Обізнаність іноді шкодить таки...

Далася вона і Людмилі взнаки.

Здавалося вчора Михасю: то жарт,

На котрий звертати уваги не варт.

Та факт залишається фактом:

– Ти знаєш, можливий лише

за контрактом

Наш шлюб із тобою, –

сказала Котові

Розважлива Миша...

Запала на хвильку зачаєна тиша.

Жарту такого Михась не чекав,

Та влучно на нього відреагував.

– Астрологи – люди такі ж,

як і ми.

І сумніваються часом самі

У тому, що пишуть...

у власних прогнозах.

Отож варіації, метаморфози,

Як риба у морі,

ідуть косяками...

До речі, про рибок.

Вони – разом з нами.

– ???

– Я – про наш спільний знак зодіаку,

Котрий несе в собі слухні ознаки

Нашої долі... Дві рибки в воді

Плавати будуть дружно завжди.
Їх шлюб гармонійний
І навіть щасливий.
Тож, Мишко... ой, Рибко,
  не будь вередлива.
Я розумію: квартира в столиці,
Постійна робота...
  Не те, що в Криниці...
Дуже помітно: твоє і моє –
Речі полярні... А право твоє
Іншим захищене буде контрактом.
Хоч менш прагматичним,
  та явно порядним.
Прошу: на мої покладися чесноти,
Не будем псувати «у хаті погоди».
Сумніви – згубний антициклон...
– Коцю... мм... Карасику...
  Більше нема перепон...

XIII

ВЕСІЛЛЯ

...Весілля було не гучним і не пишним –
За мірками сталих уявлень незвичним,
З кондитерським, можна сказати,
  акцентом...

Публіка в ці особливі ефекти
Була втаємничена ще до початку
Застілля...

«Моя шоколадка», –
Чули не раз із Михасевих вуст

Майже усі, що зібралися тут,
Раніше, у звичних буденних розмовах.
Тож у своїх привітальних

промовах

Нюанс цей обігрував всяк,

хто як міг...

Та батько Михасів сказав краще всіх:
«Байку, синок, пам'ятай про ворону,
Щоб не дісталась лисиці «Корона».
Ніколи не каркай на жінку, бо зрониш
Й таку шоколадку знайти вже не зможеш».
Звісно, розмови були й кулуарні –
І тривіальні, й неординарні.
...Беруть у Михася бліц-інтерв'ю:
– Ти довго шукав шоколадку свою?
– Так, діставався до цілі нелегко...
– Методом проб та експериментів?
– Доводилось їсти і карамельки.
– Але ж вони згубно на зуби впливають.
– В ЦЬОМУ Цівоки зубів не ламають...
– Тобто твій успіх не випадковий?
– Про це ж і торочу, панове, –
С п а д к о в и й.

СЛІВЦЕ (БЕЗ РЕТУШІ)

ПРО «ЦЕ»

* * *

Либонь, це кожен пам'ятає,
Як нам беззастережно
Казали: сексу в нас немає
У проявах найменших.

З нас кожен добре розумів,
Що це химерна «качка»...
І той, хто випустив її,
Заговорив інакше.

Пішов розгнuzдано процес,
Що взявся невідь звідки...
Виходить, є не тільки секс,
Але й його відтінки.

Бо і «рожевих», й «голубих»,
І «інтерсексуалів»,
І різних інших (не таких!)
Нам гласність відкривала.

Такі вже, схоже, всі ми трутні.
Така ментальність хибна:
То зовсім щось у нас відсутнє,
То – більше, ніж потрібно.

1997

МАТРИМОНІАЛЬНА БАЛАДА

*(Монолог прагматичного сім'янина
про шкоду непостійності)*

*Весенний ветер за дверьми...
В кого б влюбитися, черт возьми?
(Саша Чорний)*

Дивуюсь я... І в тому
Моє подивування,
Що, певне, закохався
Учора я востаннє.

Відомо, пізнається
Усе у порівнянні.
Стосується це, звісно,
І спалахів кохання.

Як на горищі Карлсон,
Живу я в електричці...
Для пізнання життя – це
Чи не найкраще місце.

Між хатою і дачею
Доводиться снувати,
Щоб ціни норовисті
Врожаєм загнuzдати.

Любов – не бульба, кажуть,
(Цікава антитеза!).
Картопля зачекає,
Любові – правлю мєсу.

Для відступів ліричних –
Заказана дорога.
Епіграф до балади
Засвідчує це строго.

Отож – «весняний вітер»
Гуляє за дверима.
І «закохатись» треба
Хоча б заради рими.

Гуркоче електричка,
І точаться розмови,
Які (о, збіг обставин)
Стосуються любові.

Дієслова про неї –
Чомусь в минулім часі.
«Я так його любила...
Він пив, ще й бив, зараза».

Дружин колишніх вади
Були ще більш строкаті...
Не можна уявити,
Що хтось їх міг кохати.

З мозаїки почутого
«Ліпилася» картина
Цілком на користь власної
Коханої дружини.

Вона – якщо не янголом,
Якщо не ідеалом,
То явним антиподом
На тлі тім виглядала.

Й питання Саші Чорного
(«У кого б закохатись?»),
Зміст явно усвідомивши,
Я просто став жахатись.

Згадав: один наважився
Життя переінакшити.
Тепер і сам не знає –
Як лихові зарадити.

Покинув пересічну,
Женився – на елітній,
Потрапивши у розкіш
І у ...духовні злидні.

А ще згадалась п'єса
Гастрольного театру...
Тут паралель повчальну
Провести також варто.

Один там персонажик
Любив женитись часто,
Шукаючи в цих пробах
Гармонії і щастя.

Одначе неборака
Оті сумнівні проби
Не довели заледве,
Було уже, до гроба.

Існує милість Божа –
Усе ж бо схаменувся:
До першої дружини
Він – з каяттям – вернувся.

Утнув той велелюбець
Розлогого трактата.
Щоб досвід свій нікчемний
У пресі передати

Для стриму легковажних
На терені любові...
Чи всі ж бо скористатись
Тим досвідом готові?

***

Дивуюсь я ...І в тому
Моє подивування,
Що закохався знов я...
І це уже – востаннє.

В дружину закохався
Наразі позаяк...
І саме так, як перше,
І разом з тим не так.

Тоді – поривно, з ходу,
Тепер – ретельно зважено
На терезах реалій,
Про котрі вище сказано.

***

Весняний вітер спокуша
У Сашиному вірші,
Та дав я вітру одкоша –
У противагу іншим.

Піддався тій спокусі друг –
Дружину має другу.

А я на власній одружусь
(Нагода слухна!) – вдруге.

Бо наближається якраз
Весілля наше срібне.
Подія знакова у нас –
Відзначить треба гідно.

Епіталаму втнув, але
Озвучувать не стану,
Аби, бува, не стало зле
Моєму другу Вані,

Оскільки висновок святий
Присутній в тій посвяті:
Кохання треба берегти,
А не варіювати.

Багато знає хто, либонь,
Та нагадати варто:
Кохання першого вогонь
Не загасає ватра.
Весняний вітер хай собі
Гуляє за дверима,
Та всі спокуси, далекі,
Ідуть квалливо мимо.

Зате той вітер надихнув
Мене на цю баладу...
С.Ч. за сонячну снагу
Завдячую я радо.

ХТО СТІЛЯВ У ВОВКА?

Це і є життя в природі,
Тобто без прикрас:
Одруживсь на юній Нюрі
Лисий дід Панас.

Людам свій
геройський вчинок
Тим обгрунтував,
Що безтрепетну, мов віник,
Він дружину мав.
Ось тому і розлучився
(Скільки можна скніть),
А тепер мов народився
Вдруге він на світ:

Нюра – наче радіатор,
Чайник на плиті,
(Секс таки
важливий фактор
В нашому житті).

Дід метафорами шпарив...
Спершися на тин,
Вихвалявся: незабаром
Стане батьком він.

– Слухай, –
каже дід Федот
Другові базіці, –
А ти давній анекдот
Знаєш про мисливця?

– Про мисливця?
    Давній? Ні.
Тож давай розкажуй.
– Я готов... Гляди ж мені,
Щоб не мав образи...
.....
...Був мисливець той старий,
Як і ми з тобою,
І у зваженості дій
Були перебої.

Наче дуже й не спішив,
Як ішов до лісу,
Парасольку ж прихопив
Він замість рушниці.

Запримітивши в кущах
Хижу пашу вовка,
Парасольку – до плеча
Й натиска на кнопку.

А вона умить – бабах,
Мов рушниця справжня...
І уже в його ногах
Сіроманець клякне.

– Та цього не може бути!
То хтось інший встрелив!..
– Добре,
    що збагнув ти суть,
Друже пустомеле...

Набурмосився Панас,
Потира за вухом:

– Я ж просив, щоб без образ...
– Така селявуха!

ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ МІНЯЄ ДРУЖИНУ

Двадцятьо роботу
Міняє Іван –
Трудкнижка нагадує
Грубий роман.

Всі назви професій
Вона увібрала,
А грошей Іванові
Все не стачало.

Ба, ні! Не йому,
А коханій дружині...
Давно уже їздить
Вона в лімузині,

Квартира, мов казка,
Як писанка – дача,
Невдахою мужа
Вважає одначе...

Іван розкриває
Все нові таланти,
Та цінять їх нижче,
Ніж ті діаманти,

На котрі дружина
Накинула оком.

Морока Івану,
Велика морока.

Але чоловік
Не впадає у відчай,
Вербується він
Працювати на Північ.

Росте, мов на дріжджах,
Сімейний бюджет,
Та вищим стає
І фантазії злет.

Запраглось дружині
(Візьми її біс)
У дорогий
І престижний круїз.

Спромігся Іван
Круглу суму зібрати,
А сам опинивсь
В лікарняній палаті.

– У вас перевтома, –
Сказав йому лікар. –
Дотримуйте в праці
Розумної міри,

Інакше можливий
Цілком рецидив...
– Спасибі вам, лікарю,
Все зрозумів...

Був щирим Іван
У своєму зізнанні,
Роботу свою
Поміняв він востаннє.

А щоб не потрапити
У домовину,
Вирішив він
Поміняти дружину.

1981

ОСІННІЙ МАРАФОН

У неї – перса кінозірки
І вистачає інших зваб...
Я, збитий ними з пантелику,
Їй догоджаю, наче раб.

Вона ж сприймає, як належне,
Усі плоди моїх старань.
І сумнів, спершу обережний,
Окреслився в рішучу грань.

Тож на її черговий виклик
Я в унісон їй відповів:
Не для твоїх зубів горішок
Я був... А ти – і поготів.

Вона про гроші щось мугиче,
Загородивши мені путь...
Я ж нагадав відому притчу:
«Гусари грошей не беруть».

На інтимнім фронті тиші не буває

І повернувся до Олеси
З букетом квітів у руках...
...У неї менш тужаві перса,
Зате душа, як віск, м'яка.

УРОК ДОПИТЛИВОСТІ

*На вулиці і в громадському транспорті
нерідко зустрічаються дівчата із значком
«Запитай мене».*

(Констатація буденного факту)

– Вже давно хотів спитати,
Й відкладав щораз...
Що це там за кавунцята
В пазусі у вас?
– Ой, та то не кавуни,
То дині «колхозниця».
Що – такі і у жони
Споглядати хочеться?

– Та не в тому, пані, річ –
Став я помічати,
Що вони усе хуткіш
Більш стають брунаті.

– Правду мовите таки,
Й, кажучи між нами,
Цей процес йде завдяки
Ось оцій рекламі...

І з пакета добува
Газетну сторінку.
Бовваніють там слова:
«Перса кінозірки».

Співрозмовниці-дівичі
Образ швидко тане:
Перса «зірки» на картинці –
Наче два вулкани.

Посміхнулись в той момент
Губи перламутром.
(Певно, пані – не клієнт,
Радше – дистриб'ютор).

– Бачу, про такі дива
Ви не мали й гадки...
А, напевне ж, є у вас,
Крім жони, – й коханка?

І, здається, в цій царині
Мають відставання,
Раз поставили ви нині
Таке запитання.

Я на мить отетерів
Од такого шквалу.
Вона ж купу папірців
В руки вже сувала.

Вдома жінка прочитала
Не без інтересу.
Враз замовлення послала
В пошуках прогресу.

Десь з півроку все втирала
Різні мазі, гелі,
Але перса не ставали
З того більш дебели.

Стало це мені уроком
Добрим і навіки...
Ой, виходять мені боком
Перса кінозірки.

Ні про що я і ні в кого
Тепер не питаю.
Й не шкодую, бо нівроку
Маю те, що маю.

1998

НА ТЕМУ ШЛЮБНИХ ОГОЛОШЕНЬ

I

Ой, ти, доле-долечко,
Вічна суєта.
Розтринькала Олечка
Молоді літа.

А коли під сорок
Час їй накрутив,
Громадянський сором
Душу обпалив.

У ровесниць – діти,
В декого й онуки.
А вона сум'яття
Переносить муки.

Зажурилась Оля –
Наловила гав.
Вітька ще у школі
За нею впадав.

Зверхньо реготала
Над признанням Віті,
Бо ж себе вважала
Кращою на світі.

Однокурсник Вася
Їй складав пісні,
Тричі звав до загсу,
Але Оля: «Ні».

І колега Юра
Був готовий взять.
– До аспірантури
Треба поступать, –

Мовила красуня
Хлопцеві в одвіт.
Думала: ще юна,
Нікуди спішитьь.

Весело гуляла
І не йшла до шлюбу.
– Ой, сім'я, – казала, –
Для кар'єри згуба.

Ольга Феоктистівна
Вже давно доцент.
Це таки воістину
Височезний злет.

Та не рада злету
І не рада славі.
Пише до газети
Ось таку об'яву:

«Вчена. Гарна врода.
Практична. Коректна.
Міняю свободу
На шлюбні тенета.

До свого обранця
Прохання єдине:
Не топити в чарці
Радість сім'янина».

Прочитав це дід Прокіп
Та як зарегоче:
«Нагулялася в роздріб,
Збутись оптом хоче».

II

Я не п'ю і не палю,
Я кохаю і люблю
Віддано і палко,
Без цигарки й чарки.
Перекреслив хибні звички,
Відгукніться, молодички, –
Добрі і вродливі,
Ще й не вередливі.
Скромні, непитущі,
Бажано імущі.
Щоб і хата, і авто,
А ще краще – то і то,
Й дача на додачу,
Й самі не ледачі...
Якщо десь така ще є,
Хай про себе знать дає.
Відгукнусь негайно,
Заживемо файно.

1983

ЯК СПІВАЮТЬ СЬОГОДНІ

*(За мотивами українських
народних жартівливих пісень)*

«ОЙ ТИ ЗНАВ, НАЩО БРАВ...»

Ой ти знав, нащо брав
Мене, бізнес-леді...
Передав ти, передав,
Милий, куті меду.

Як запраглося такої,
То затям одразу,
Що займатися любов'ю
Я не маю часу.

Куховарити ж тим паче,
Не моя то справа...
Тут такий я вихід бачу –
Бутерброд і кава.

Як хотів любити палко
І їсти частенько,
Треба брать було доярку,
А не бізнесменку.

А у мене – бізнес-плани,
Брифінги, фуршети...
На голівоньку, коханий,
Мою взявся де ти?

« ОЙ Я, МОЛОДА, НА БАЗАР ХОДИЛА...»

Ой я, молода, в гастроном ходила,
І горілки, й до горілки для Петра купила.

Випив чарочку Петро, салом заїдає
Й на «Перцівочку» почату спрагло поглядає.

Налила я чарку другу, наливаю третю,
А на мене хоч би зиркнув у півока Петя.

Перестала наливати, бо таки дістало,
Заховала я горілку, заховала й сало.

Примостилась на колінах і Петра цілую,
Але він на мої ласки і у вус не дує.

Незворушний, наче лантух, став він ще й ікати,
Не змогла я більш терпіти й виганяю з хати:

– Йди собі і промовляй
Ці слова, як мантру:
Про горілку забувай,
Думай про віагру.

«ГРИЦЬ МЕНЕ, МОЯ МАТИ...»

Гриць мене, моя мати,
Гриць мене розлюбив,
Гриць мене, моя мати,
Як горішок розкусив.

З виду наче й дурнуватий,
Зрозумів, одначе, блін:
Ласих до мене багато,
А не тільки він один.

Він сказав сьогодні: «Чао!»
Взув, коротше, в постоли.
Та не в цьому лише справа –
Зникли й інші всі «орли».

У коханні – не в футболі,
Тут не треба запасних...
Хлопців мала я доволі,
Та зосталася без них.

«І СЬОГОДНІ ГОРОХ, І УЧОРА ГОРОХ...»

І сьогодні горох, і учора горох
Ми нізчимний, мила, їли
Із тобою удвох.

І сьогодні узвар, і учора узвар,
І учора, і сьогодні
Не минулось без чвар.

Бо й учора увильнув, і сьогодні увильну
Я від любощів з тобою
Од такого меню.

ЧАСТІВКИ

*(З циклу «Продовження
досліджень з польового сексу»)*

* * *

Без жінок, казав Артем,
Вкрай життя погане,
І завів собі гарем,
Наче у султана.

Та гульвіса так вважав
До того моменту,
Поки всім в селі не став
Платить аліменти.

* * *

Ой, не може півник жити
Без чубарки-квочки.
Іще сонечко не зійде –
Він її вже «топче».

Все живе шукає втіхи,
А не тільки люди...
На інтимнім фронті тихо
Ніколи не буде.

МЕНТАЛЬНЕ

Розкошують kleптомани,
Не дають нам гав ловить...
Коли щось лежить погано,
То поцуплять його вмиць.

Вчора вкрали у Івана
Навіть жінку...

Сміх і гріх...

– Що... лежала теж
погано?

– В тому й суть,
що краще... всіх.

ДРУЖНІ ШАРЖІ

З ранку до ночі
Пісню про очі
Дзвінко співає
Пономарьов...
Серця дівочі,
Мов «тамагочі»,
Просять уваги
Знову і знов.
Не фантазуйте,
Любі дівчата,
Стримуйте мрії
Гарячий шал...

Гарних на вроду
Вас так багато, –
Сашка не стачить
На всіх, на жаль.

* * *

Хоч Верка Сердючка,
Мов та гадючка
(Жало у неї, а не язик),
Мені до вподоби
Її «щипучки».
До них, як до кайфу,
Уже я звик.
Млію, як бачу
Цю милу секс-бомбу,
І, всупір саперам,
Дуже б хотів
Без церемоній
І без апломбу
Раз помилитися у житті.

* * *

Приємна вельми місія
У Повалій Таїсії:
Всі умовності долати
І про «це» пісні співати.
Наче сніг в долоні, тану,
Як на мавку цю погляну.
Дехто навіть сльози ронить,
Чим не «секс по телефону»?
Тож мерщій вмикай ТiVi –
Незвичайну мить лови.
Про любов співа Таїса –
Збадьорились навіть лисі.

* * *

Борис* на сцені так фіглює,
Забувши про смаки й табу,
Що пісню враз перефарбує
З червоної на голубу.
Веселці в небі стало боязко
Від стилю вільного такого:
Того й дивись – він зробить пояса
З мене рожево-голубого.

*Про Бориса Моїсеєва

ЧОТИРИКУТНИК

(Байка тривіальна)

Весь обурення і гнів,
На Левицю Лев ревів:
– Досить закулісних ігр!
Повідомив мені Тигр:
Вчора біля водоспаду
Тебе бачив з Леопардом.
– Ой, облиш ти краще
гру мою,
Сам волочишся із Пумою.
Лев ще більше з того злиться,
Не вщухає і Левиця:
– Геть я ревнощами змучена,
Кращий вихід – це розлучення.
– Що ж – не стану умовлять...
Кидай лігво, левенят –
І мерщій до Леопарда...
Я – серйозно... Це – не жарти.

На інтимнім фронті тиші не буває

– Ну й розумник... Досить глуму.
Краще сам біжи до Пуми.
Цей сімейний «діалог»
Не стихав годин до двох.
Все Левиця й Лев згадали,
Ображали, докоряли.
Їх життя зайшло в тупик –
Відтоді минає рік,
Як зчинилась сварка ця,
Та не видно їй кінця,
Бо Левицю Леопард
До себе не хоче брать,
А впускати Лева Пума
В своє лігво теж не дума.
Тим, полюбляє хто пригоди,
Хай стане баєчка в пригоді.

ЛОВЕЛАС ІДЕ У ЗАГС

Сумна і щаслива історія ця –
Історія, що почалась з гаманця...
Точніше – така увертюра була:
Приїхала дівчина в місто з села,
Роботу знайшла. Працювала завзято.
І ось розписалась за першу зарплату.
Проїхала дві лиш зупинки в трамваї,
Заглянула в сумочку – грошей немає.
– Тепер, – дають мудру пораду дівчата, –
Панель тільки зможе тебе врятувати.
Але потерпіла плечима стенає:
Про що тут ідеться – поняття не має.
Наскільки було популярним тлумачення –
По суті не має істотного значення.

Бо найголовніше зуміла збагнути:
Є змога сьогодні вже вийти зі скрути.
Гуляє красуня в тінистій алеї
І чує, що хтось порівнявся із нею.
На слово супутник був надто скупим,
Оглянув уважно і мовив: «Ходім!»
«Ось ванна», – додав, як зайшли у квартиру,
І ще раз вивчаючим поглядом зміряв.
Уява розбурхалась у ловеласа,
І він, не втрачаючи зайвого часу,
Поставив шампанське на стіл і коньяк
І різних закусок на будь-який смак.
– От краля так краля. Вродлива й гаряча.
Та тільки купається довго, одначе...
До ванної вмить підійшов ловелас,
Аби нагадати красуні про час.
А двері прочинені до половини,
І бачить господар предивну картину:
Предмет його пристрасті, замість купелі,
Старанно, захоплено миє панелі.
Дзеркально виблискує кожна кахлина,
У розпачі хлопець завмер на хвилину.
Та з духом зібравшись, в пориві одним
Промовив заучене слово: «Ходім!»
Звучало востаннє воно в ловеласа,
Бо гостю повів не у ліжку – до загсу.
Хоч це і не байка – не зайва мораль:
Побільше б цнотливих таких було краль.
І на легковажних метеликів ласих
Одразу поменшало б ловеласів.

1963

КОЛЕГАМ ПО ТЕМІ

(замість рецензій)

НЕВТОМНИЙ РОМАНІСТ

Досвідчений прозаїк Брик,
В широких колах знаний,
Писати дріб'язок не звик –
Жене одні романи.
Про емігрантів і путан,
І про отців святих
Напише запросто роман –
Мов виріс серед них.
А ось недавно у тайзі
Ми з Бриком побували.
І те, про що мовчали всі,
У розрізі постало.
Ще в анотації нас збив
Письменник з пантелику,
І я дізнатись норовив
«Безжальну правду віку»,
В якому – море крові й сліз,
Де – «незліченні страсти»...
Я притьмом жажно просльозивсь
І став роман читати.
Інтрига душу всю точила,
Ось і до фінішу дійшло...
...А тут – лиш рябчиків
«мочили»,
А сліз – і зовсім не було.
Зате було з лихвою сексу...
І, відчувається, роман

Писав із прагматичним сенсом
Заслужений еротоман.
Отож було б і слушно, й мудро,
Щоб читача не вдарив грець,
Назвати «Діти Камасутри»
Прикольну книгу...
THE ENDeць.

2009 р.

ВИПАДКОВІСТЬ?

*Я случайно к тебе пристал,
Словно к берегу лодка...
Понесло неизвестно куда
Нас в любовном угаре...*

*И рассвет мы встречали
На зеленой кровати.*

Василь Єпіхін
(З книги «Божья милость»)

Для добрих справ – не самовтіхи
Іде в поезію Єпіхін.

Бадьоро пише він – не кволо,
Не на вузьке – широке коло,
Орієнтуючись при цьому
На те, що не наб'є оскому.

За тему взявся він правічну –
Любов... Її непересічно

Підняв поривно на котурни
Як заповзятий фраєр юний.

Дерзай, жени рядки, Василю,
Й надалі в еротичнім стилі.
Аби позаздрив навіть Брик,
Що до цього манеру звик.

А Кушніренко й поготів,
Який цю тему розкрутив,
А потім став її згортати,
Бо, бач, злякався компромату.

А от Єпіхін послідовний
У розвитку подій любовних.
Зустріне випадково кралю –
Й веде у вечорові далі.

Побавить лірикою трішки –
І вже вони в зеленім ліжку.
Ну що ж, в тонкій цій справі, звісно,
Раніше краще, аніж пізно.

Отож в контексті конкуренції
Всі за тобою преференції.

**ПРИМАРНІ ЗВАБИ
«СВІТСЬКОЇ ЛЕВИЦІ»**

*Красива, породиста –
«Светская львица»...
Не каждый посмеет
К такой подступиться.*

.....
*Несет себя гордо, играет фактурой,
Конечно, ей можно –
С такой-то фигурой...*

.....
*Казалось бы, ей позавидовать можно,
Но весь антураж, без сомнения, ложный.*

Світлана Гарбуз
(З книги «Бархатный сезон»)

Пливе життя в фарватері традицій –
Тримає владу над душею плоть.
На пишні зваби «світської левиці»
Захопливо юнак роззявив рот.

І невтямки сердезі-дивакові,
Що шанс його практично нульовий,
Бо та левиця, ідучи на лови,
Завищила надмір критерій свій.

Ще б пак! Лиш уві сні наснитись
Така «фактура», як у неї може,
Наважиться не кожен підступитись
Не просто так, а навіть і за гроші.

З фігурою незвичною такою
Дозволено «левиці світській» все.
По місту гордовитою ходою
Вона свої опуклості несе.

Ти спробуй все ж, захопливий юначе,
Але як дасть левиця одкоша,
Не переймайся: за тобою плаче
Десь така ж ніжна, як твоя, душа.

Знайди її – і зрозумієш: хибний
Той антураж, в який ти ледь не вгруз...
...Детальніше – в сезоні оксамитнім,
Описанім Світланою Гарбуз.

ПРО КОХАННЯ Й ЗВОЛКАННЯ

*И не спешите «Обладать»
Вы Ею,
Хотя уже
И перешли
На «Ты».*

*Світлана Гарбуз
(З тієї ж книги)*

Дотримати в коханні
Ритуалу
Не кожен у спромозі.
Та чи й варт
Тримати у гнuzді
Пориви шалу,

Як випили уже
На брудершафт?
«Нові пригоди
Робінзона Крузо»
Згадалися мені...
У фільмі тім
Дикунка голопуза
Чуття прибуду
Палить на вогні
Умовностей,
Для нього незбагнених...
Його шматує
Невблаганна хіть,
Вона ж його
Грайливо і буденно
У вирішальну
Зупиняє мить,
Мовляв, усе хороше –
Не одразу,
Ще трішки,
Білолиций, зачекай:
Як місяць у нову
Увійде фазу –
Я вся твоя,
Тоді і починай.
А фауна
Довкола не вгаває
В швидкій реалізації
Хотінь.
І в жар дикунка
Масла підливає:
– Дінь-дінь!
Полишимо

На інтимнім фронті тиші не буває

Той острів екзотичний,
Поринемо
У рідне наше лоно,
Де «Європейський вибір»
Прагматичний
Ламає всі
Усталені конони...
Ось і колега наш –
Василь Спіхін,
Йдучи на повідку
Тієї моди,
Препарував
Цю злополучну
Втіху
Безритуально –
Прямо на природі,
І результат,
Як вірити на слово
(А він не буде
Казна-що плести),
Попри поспішність,
Вийшов пречудовий:
Спочатку діло,
А затим –
На «Ти».

НЕ ПЕРЕБІЛЬШУЙ!

*Валентині Меркуловій – авторці книги
«Любові стиглої ріка»*

Валюшо! Ну коли ти встигла
Дійти своїх кондицій стиглих?
Немає у любові віку,
Не віриш – запитай у Брика,
Він у амурних справах ас,
Що переконливо не раз
Доводив у своїх романах...
Його герої – донжуани
І в глибоко поважнім віці
В ділах любовних – початківці.
І в тім твоя неправота,
Що молодість – «швидка вода»,
А «найсолодша зрілість».
Ти слушно помилилась:
І жінка, й поетеса –
Іще ти зовсім молода
Для творчості і сексу.

2011 р.

ПЕРЕКЛАДИ

*З Ніни Шклярової
(Білорусь, м. Гомель)*

ЕРОТИЧНИЙ НАТЮРМОРТ

(жартівливе)

М. Башлакову

Ну що, братко!
Зустрінемося під дубом?..
Чи радше
Заберемося у дупло,
І, може, нас,
Нещасних і нелюбих,
Зігріє
Предковічне це житло.
І я тебе,
Солом'яний мій друже,
Так приголублю
Перевеслом рук,
Що ти
Про негаразди всі
Забудеш
І проростеш,
Як паросток крізь брук.
І знов зазеленієш!
На світанні
Збагнемо разом:
Ми ще молоді.
І буде дуб
Від нашого єднання
Хитатись,
Наче човен на воді.
Затим затихне.

По корі розважливо
Стече
Тієї зустрічі луна –
Мужчиною
Уся пропахне галява.
І вся Вітчизна.
І уся рідня.

З Евдокії Лось (Білорусь)

Гроза помітно наближалась...
У небі місяць червонів,
Бузкові віти хилитались
Од шаленіючих вітрів.

А над будинком, над балконом
Пливли густі настої трав.
А ти словами, ніби громом,
Несмілість рук моїх карав.

І раптом блискавка засяла,
Прогуркотіло десь за гаєм...
...В грозу я рішення приймала,
Чи покохаю?

З Сапармурада Овезбердиєва (Туркменія)

СУПУТНИЦІ

Не приховаю будь-якої
                                правди,
Хай хтось мене за це
                                не поважа...

Коли я прагну істину
 спізнати,
 Встромля в колеса
 палиці олжа.
 Дві жінки у душі
 моїй живуть,
 Будь обережним,
 як рушаєш в путь.

З Боки Рахім-Заде (Таджикистан)

ДІВЧИНІ

Кипарису ти подібна станом,
 Очі – зорі тихі і ясні.
 Славлять всі співці Таджикистану
 Твої коси темні і важкі.

Усміхнешся – словом не сказати
 І за пензель братися дарма.
 Бо подібних – клятву можу дати –
 На землі дівчат ніде нема.

Хто ж бо ти – Ширин,
 Лейлі, можливо...
 Чи наснилась просто уві сні?
 Як завгодно.
 Але я щасливий.
 Дорога ти і близька мені.

Дівчина у платтячку простому,
 Невгамовна у своїм труді,

Ти працюєш і не знаєш втоми,
Твої руки справді золоті.

Та від тебе й гори відступають,
Вийшла в поле – воїн у бою.
Недаремно ж хлопці всі зітхають,
Задивившись на красу твою.

Всі поети підбирають рими,
Порівняння для очей і брів.
Тільки рима
Щось не дружить з ними,
І нерідко їм бракує слів.

В кабінетах риму не шукайте,
Рима кабінетна у «біді».
На світанні в поле вирушайте
І змалюйте дівчину в труді.

З Бориса ЛОЗОВА (Росія, м. Трубчевськ)

СПОВІДЬ

*Продлись, продлись очарованье.
(Ф. Тютчев)*

Морфей, Морфей!
Прийми в свої обійми,
Я так втомився бути самим собою.
Забути дай всі кроки мої хибні,
Навій лиш дні, коли я жив любов'ю.

Не все, не все... А лиш мажорний заспів,
Дзвінки любові Першої акорди.
Щоб пережити ще раз мить прекрасну,
Ввійшовши в роль Трістана і Ізольди.

Ми в темному сиділи кінозалі.
Рука в руці... Були ми молоді...
Несамовито серце калатало,
Уперше спокій втратив я тоді.

О, скільки часу відтоді минуло!
Дивак! В чуттях дитиною я був.
На тім і крапка! І любов заснула.
І я для неї, мабуть, теж заснув.

Але минуле часто шле вітання.
Я згадую Її... На чудо сподіваюсь.
За Тютчевим услід: «Продлись очарованье»
Кричу у сні. Й самітно прокидаюсь.

З Лариси СОКОЛОВОЇ (Росія, м. Брянськ)

З небес Ярило предковічне
Мені в один з чудових днів
Чарівний кинуло промінчик
І він в душі заплomenів
Сліпим жагучим пориванням
До незбагненного чогось...

Чи то був поклик до кохання.
Чи просто так мені здалось,
Ні, не здалось таки. Зміцніло

Те відчуття,
                                  як дві душі
В одне і те ж тремтливе тіло,
Докупи злившись, увійшли.

Крізь сон зимовий струменіла
Весна в пориві молодім.
Розбилось дзеркало... Ярило
Заграло променями в нім.

Повірити не просто в диво.
Та бачиш? Сталося не в сні
Унеможливлене можливим,
Довіру вбивши у мені.

* * *

Мені не личить міна безпорадна,
Але чи довго трапити в халепу –
Буває, шкурка вичинки не варга,
Але за неї заплатити треба.

Не можна заховатися від долі,
І тут дивитись треба правді в вічі.
Вода у річці чиста, як ніколи,
Хоч я у неї входила вже двічі.

Не вір тому, що кажуть тобі люди
Про ту, з якою ти щасливий, даму.
У їхній пишномовності – отрута...
Підступний Змій завидував Адаму.

З Степана КУЗЬКІНА (Росія, м. Трубчевськ)

СТРАСНА СУБОТА

Теплий вітер страсної суботи...
А весна наступає чимдуж.
Щось бурмочуть струмки безтурботно,
Непокоячи тишу довкруг.

Тут тебе я зустрів випадково
Між похнюплених хат мовчазних.
Темний вечір врочисто-святковим
Став одразу для нас, молодих.

Пахне прілістю і первоцвітом,
Б'ються солодко наші серця.
Пахне спеченим щойно хлібом –
Скуштувати б того нам хлібця!

Спочиває село в супокії,
Вгамувалась сует суета.
Темний вечір суботи страсної,
Ждуть усі воскресіння Христа.

До нестями нас пристрасті гризли,
Та сум'яття гасало в очах.
І на ниточці щастя зависло,
А затим обірвав її страх.

Через роки миттєвості щасні
Довелося не разом нести...
То невже ж бо суботу ту страсну
Нам з тобою Господь не простив?!

З Юрія ФАТНЄВА (Білорусь, м. Гомель)

ЧОРНА СОРОЧКА

Я сорочку чорну залатаю –
Вона знову молодо засяє.

Зодягну – і в спомини порину,
Пригадаю чорні свої днини.

На крутих життєвих перевалах
Їх спізнав із нею я немало.

Ночі й дні за обрій відлітали,
Та життя світлішим не ставало.

Спохмурніла, мов нічна пташина,
На мені сиділа чорна сорочина.

Чом же з нею й досі не розстався?
Бо у ній я з милою стрічався.

Але знаю, що вона воліла
Мене бачить у сорочці білій.

Пролетіло те бажання мимо,
Та сорочку чорну я не скину.
В самоті минають вечорочки,
Вірною зосталась лиш сорочка.

Вкотре вже сорочку ту латаю,
Зодягну – і, що було, згадаю.

На інтимнім фронті тиші не буває

ЕСКАЛАЦІЯ ТЕМИ, АБО ЛЮБОВНА ЛИХОМАНКА

(Заключний акорд)

Є любов мовчазна,
Є криклива любов...
Котра ж з них
Піднялася над пристрастю???
І шукають у захваті
Знову і знов
На питання нехитре
Мудровану відповідь –
Педагоги, психологи,
Представники
Різношерстних
Об'єднань і клубів.
І виносять нерідко
Вердикти такі,
Що не кожен утямить,
Як бути.
Платонічність
Позиції притьмом здає
Атакуючій пристрасті...
Звісно,
Тут процесу
Прискорення надає
Напоказ
Розперезана пісня,
Що з динаміків,
Плеєрів,
Пишних естрад
Сіє сонмища асоціацій,
Що штовхають

Одразу у ліжко пірнать,
А не ніжно
В саду обніматись.
А у «ящик Пандори» –
Хоч не заглядай.
Меркнуть
Грішні тут асоціації,
Бо у сенсі еротики
В нім зазвичай
Домінують
Живі ілюстрації.
У спокуси, відомо нам,
Гальма слабкі –
Пристрасть діє,
Як магма у кратері.
Й малолітніх матусь
«Прибуває полків»
На оглушливий сором
Дорослої матері.
Нюх в окремих письменниць
І поетес
На усяку фривольність –
Ну, просто чудовий.
І вони заповзято
Досліджують секс
В польових, так би мовить,
Умовах.
І класичних ліричних,
Усіх героїнь,
Поза сумнівом, гідних
Петрарки сонетів,
Як не дивно,
Проблеми торкнулася тінь

На інтимнім фронті тиші не буває

Завдяки нечестивим поетам,
Що зображують їх,
Наче білих ворін,
А путан –
На котурни здіймають...
І потроху
Вщухає поезії дзвін,
Хоча віршів
Все більше і більше
«Клепають»
Про кохання сьогодні
Кому заманеться.
І закохані вперше,
І з досвідом
Вельми багатим...
І без винятку
Всім поетесам здається:
Їхні витвори –
Для хрестоматій!
Без ліку
Ліричної вилилось магми
Через
Серць збентежених кратери,
Та вельми здаються
Оті дифірамби
Дітьми однієї матері.
Буває,
Що серце юначе тіпнеться
Враз
Схарапудженим птахом,
І хлопець
Рядком заримованим
Цілиться

В любові об'єкт,
Уявивши себе поетархом.
Вкинуто бомбу версифіковану
У скриньку поштову.
Юнак чекає...
Вона – незворушна.
Він – подивований:
Бомба не вибухає.
А часом таки
Вибухає миттєво –
І в буйнім екстазі поети
Широку палітру свою
Почуттєву
У редакційні
Несуть кабінети.
Але
Щиросердні літконсультанти,
Натомлені
Їхнім апломбом,
Дають їм
Нехитру і чесну пораду
Талант гартувати
В альбомах.

* * *

Тим часом
Нуртують струмки ліричні,
Прямуючи
В тлусту сумку поштарки.
Закохані впевнені:
Творють нетлінне, вічне,
Насправді ж –

Намарне розтринькують
Гроші на марки.
Негоже
Тривожити музу всує,
Мусолячи кволі –
Зізнання в любові – рядки.
Вона над любов'ю
Одвічно панує,
А – н е н а в п а к и.

ЗМІСТ

Весілля ловеласа	3
Слівце (без ретуші) про «це»	65
Либонь, це кожен пам'ятає	65
Матримоніальна балада	66
Хто стріляв у вовка?	71
Іван Васильович міняє дружину	73
Осінній марафон	75
Урок допитливості	76
На тему шлюбних оголошень	78
Як співають сьогодні	81
Частівки	84
Ментальне	85
Дружні шаржі	85
Чотирикутник	87
Ловелас іде в загс	88
Колегам по темі (замість рецензій)	90
Переклади	98
<i>З Ніни Шклярової. Еротичний натюрморт.</i>	98
<i>З Євдокії Лось. Гроза помітно наближалась...</i>	99
<i>З Сапармурада Овезбердієва. Супутниці</i>	99
<i>З Боки Рахім-Заде. Дівчині</i>	100
<i>З Бориса Лозова. Сповідь</i>	101
<i>З Лариси Соколової. З неба Ярило предковічне...</i>	102
Мені не личить міна безпорадна	103
<i>Зі Степана Кузькіна. Страсна субота</i>	104
<i>З Юрія Фатнєва. Чорна сорочка</i>	105
Ескалація теми, або Любовна лихоманка (Заключний акорд)	106

Літературно-художнє видання

Щербонос

Василь Пилипович

На інтимнім фронті тиші не буває

**Роман у віршах, гуморески,
дружні шаржі, переклади**

Авторське редагування
Комп'ютерна верстка та дизайн **О.П. Журко**
Коректор **О.В. Василенко**

Малюнок на першій сторінці обкладинки
Олега Синельника

Підписано до друку 13.11.2019 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 7,0. Ум. фарб.-відб. 7,0. Обл.-вид. арк. 6,51.
Зам. № 631. Тираж 200 прим.

Видавець О. О. Євенок
м. Житомир, вул. М. Бердичівська, 17А
тел.: (0412) 422-106

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції України
серія ДК №3544 від 05.08.2009 р.*

Друк та палітурні роботи ФОП О. О. Євенок
м. Житомир, вул. М. Бердичівська, 17А
тел.: (0412) 422-106, e-mail: book_druk@i.ua

Василь Щербонос – член Національної спілки журналістів України та Всеукраїнської творчої спілки «Конгрес літераторів України».

Автор книг: «Уроки доброти» (1992 р.), «Примати пам'яті» (2008 р.), «В обіймах слова» (2011 р.), «Браво, маестро!» (2018 р.), пуб-

лікацій у багатьох колективних збірниках, альманахах, журналах, газетах України та за її межами.

Трудова діяльність пов'язана в основному з пресою. Працював у міських, обласних та всеукраїнських газетах. Продовжував працювати після виходу на пенсію. Останнє місце роботи – Комунальний заклад «Обласний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв» (на посаді провідного редактора). Звільнений у листопаді 2017 року у зв'язку з ліквідацією підприємства.

«На інтимнім фронті тиші не буває» – п'ята книга автора.

ISBN 978-966-995-020-8

9 789669 950208